

DRAUGAS

2ND CLASS
DECEMBER 31 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODIS - DECEMBER 31, 1993

Nr. 252

Žinios iš Lietuvos - Elta

Ministrai kalbėjo apie 1993 m. pasiekimus

Vilnius, gruodžio 30 d. (Elta) - Vyriausybės rūmuose šiandien grupė vyriausybės narių spaudos konferencijoje pasakojo apie savo ministerijų pasiekimus 1993 metais.

Finansų ministras Eduardas Vilkelis pasakė, kad 1993 finansiniai metai baigėsi sėkmingai, laukiama, kad ir valstybės biudžetą bus gauta apie 800 milijonų litų daugiau, negu buvo planuota. Didžioji šių papildomų lėšų dalis - apie 350 milijonų litų - skirta atlyginimams bei pensijoms didinti. Vietoj planuoto 52,4 milijono litų biudžeto deficito manoma, kad jį sudarys apie 5 milijonai litų.

1994 m. biudžetas yra nedefinitinis, aiškiai orientuotas į socialinę sferą, kultūrą, sveikatą, švietimą, jame atspindi ekonominės padėties stabilizavimo tendencija, pasakė E. Vilkelis.

Vidaus reikalų ministras Romas Vaitiekūnas prisipažino, kad jam asmeniškai šie metai buvo sunkiausi, tačiau pavyko įtikinti vyriausybę, kad didžiausias pavojus šalies valstybingumui gresia ne iš išorės, o iš vidaus, dėl žymiai padidėjusio nusikalstamumo. Šiemet pavyko gerokai sumažinti nusikalstamumo augimą, nuo šių metų vidurio padėtis stabilizavosi. Nustatytos prioritetinės darbo kryptys, ministerijoje įsteigti specializuoti daliniai, priimta nemažai pareigūnų darbą palengvinančių įstatymų, pasakė jis.

Sveikatos apsaugos ministro Jurgio Brėdikio nuomone, sveikatos apsaugos sistemoje yra nemažai teigiamų poslinkių. Įsteigtas Sveikatos apsaugos reformų biuras, numatytos prioritetinės sveikatos apsaugos reformos kryptys, restruktūrizuota ministerija. Ministras buvo įsitikinęs, kad ne vėliau kaip po metų Lietuvoje bus sukurta nauja vaistų įsigijimo, prekybos, skirstymo sistema. Daug naudos šalies sveikatos apsaugai duoda ir pasirašytos sutartys su Danijos, Švedijos, Suomijos sveikatos apsaugos ministerijomis.

Socialinės apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius pasakė, kad nuo šių metų vidurio pavyko sustabdyti žmonių skurdinimą, jų realiosios pajamos augo greičiau negu infliacija. Pavyzdžiui, per 1993 m. kainos išaugo 2,7 kartų, atlyginimai biudžetinių įstaigų tarnautojams - 2,9 kartų, o pensijos - 3 kartus. Pagerėjo ir padėtis darbo rinkoje, sulėtėjo bedarbių skaičiaus augimas. Šias tendencijas tikimasi išlaikyti ir 1994 metais.

Prezidentūra sutaupytas lėšas skyrė labdarai

Prezidentas Algirdas Brazauskas savo patvarkiu iš sutaupytų prezidentūros ūkio išlaidų labdarai paskyrė 100,000 litų.

Po 20,000 litų skirta Socialinės rūpybos centro prie Vilniaus miesto valdybos labdaros valgykloms - Vilniaus Arkikateklos labdaros valgyklai „Betanija“ ir Lietuvos Sveikatingumo ir Sveikatos fondo

labdaros valgykloms. Be to, 40,000 litų skirta Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės hematologijos skyriui.

Naujųjų Metų rytas Gedimino kalne

Naujųjų metų rytą istorinėje vietoje - Gedimino pilies arba kitaip vadinamame - Vorutos kalne - sutiks Lietuvos valstybingumo tradicijų puoselėtojai. Sausio 1-ąją į kalną iš Katedros aikštės pakils moksleivių, kariūnų, kitų iškilmių dalyvių eiseną.

Kaip papasakojo šio renginio iniciatorius, Karaliaus Mindaugo kolegijos kancleris Vytautas Baskys, susirinkusieji prisimins valstybės kūrimo istoriją. Bus iškilmingai perskaitytas sveikinimo laiškas išeivijos lietuviui, JAV ieties metimo rekordininkui Tomui Pukščiui. Laiško autoriai pažymi, kad ietis lietuviams yra ne tik sportinis įrankis, bet ir daugiau, kaip prieš aštuonis šimtmečius vykusį Nepriklausomybės kovų pagrindinis ginklas. Iškilnių metu taip pat bus pasirašyta Mindaugo vidurinės ir Krašto apsaugos mokyklų bendradarbiavimo sutartis. Joje abi mokyklos susitaria kasmet rengti geriausiųjų ieties metikų dešimtuko varžybas.

Valstybės kūrimo istorijai skirti renginiai Naujųjų Metų rytą vyks jau antrą kartą. Juos organizuoja karaliaus Mindaugo kolegija, sostinės Mindaugo vidurinė mokykla ir Krašto apsaugos mokykla.

Kazimiera Prunskienė nemano kandidatuoti

„Neturiu intereso parlamentiniam darbui, nes manau, jog jis nėra pakankamai produktyvus“, atsakydama į klausimą, ar neketinanti kandidatuoti kituose Seimo rinkimuose, ketvirtadienį įvykusioje spaudos konferencijoje atsakė profesorė Kazimiera Prunskienė.

Spaudos konferencijoje K. Prunskienė papasakojo apie savo vadovaujamų visuomeninių institucijų - Lietuvos ir Europos Instituto bei Rytų ir Vidurio Europos Inovacijų Forumo veiklą. Pasak profesorės, vienas iš pagrindinių šių politikos bei ekonomika besidominčių institucijų uždavinių yra matyti Lietuvoje ir pas kaimynus vykstančius procesus ne tik vidaus, bet ir Vakarų Europos kontekste. Ji taip pat pažymėjo, kad šios institucijos ir toliau organizuos įvairių sričių ekonomikos, politikos teoretikų bei praktikų stažuotes užsienyje.

Šiemet jau įvyko keturios tarptautinės konferencijos žemės ūkio, transporto, naujų valstybių, sostinių formavimo, investicijų klausimais. Pasak Kazimieros Prunskienės, artimiausiomis pusmetį planuojama surengti dar dvi tarptautines konferencijas. Jose bus diskutuojama apie energetikos sistemos perorganizavimą ir Baltijos regiono valstybių politinį, ekonominį bei kultūrinį integravimąsi į Vakarų Europą.

Iš Mogadišo aerodromo Somalijoje gruodžio 29 d. iškrito 400 JAV kareivių, tuo tarpu ten palikdami 5,315 JAV kareivių ir dar 3,820 karių karo laivuose netoli kranto. Numatoma, kad JAV bei kitų Vakarų šalių Jungtinių Tautų taikos palaikytojų daliniai apelsi Somaliją iki 1994 m. kovo mėn. pabaigos, ir JT vadovybė bijo, kad tuomet ten vėl prasidės civilinis karas ir badas.

Lietuva prisijungs prie GATT prekybos sutarties

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybės paskutiniame 1993 m. posėdyje, įvykusiame trečiadienį, buvo nutarta prisijungti prie tarptautinės prekybos ir muitų sutarties, vadinamosios GATT, siekiant liberalizuoti Lietuvos užsienio prekybą ir ją reguliuoti tarptautiniais prekybos principais.

Taip pat iki 1994 m. gruodžio 31 d. buvo pratęstas laikas, per kurį reikia pateikti nuosavybės teisę ir nekilnojamąjį turtą patvirtinančius dokumentus.

Lietuvos vyriausybė beveik 11 milijonų litų sumažino 1993 m. valstybės biudžetą patvirtintus asignavimus valstybinei imonei „Lietuvos kuras“ ir šias lėšas skyrė kompensuoti daliai kieto kuro įsigijimo išlaidų socialiai remtiniams asmenims.

Tame pačiame vyriausybės posėdyje buvo nutarta sudaryti valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų, kurie yra valstybės nuosavybė ir nėra gražintini, sąrašą. Šių objektų tvarkymo ir restauravimo darbams organizuoti ir finansuoti turi būti parengta valstybinė programa.

Pagaliam kooperuojant su užsienio firmomis siūloma Lietuvoje pradėti projektuoti ir gaminti našius bei pigius

Prunskienės nuomone, jos vadovaujamoms institucijoms užpildyti kūrų Baltijos valstybių bei artimųjų kaimynių praktinio bendradarbiavimo spragas.

Krašto apsaugos ministerijos sutartis su Vilniaus Jaunimo Teatru

Penkerių metų bendradarbiavimo sutartį pasirašė Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir populiariausio šalies - Vilniaus Jaunimo teatro vadovai. Pagal šią sutartį, krašto apsaugos padalinuose vyks Jaunimo teatro spektaklių, aktorijų koncertai. Aktoriai-profesionalai konsultuos kariškius meno kolektyvus, padės organizuoti įvairias šventes.

Kariai įsteigė ir kasmet Tarptautinės teatro dienos proga įteiks prizą populiariausiai aktorei.

universalios asmeninius kompiuterius ir specializuotas darbo stotis. Tam iš dalies galima panaudoti buvusio „Sigmos susivienijimo“ gamyklos ir instituto plotus, bandymų ir matavimo laboratorijas, kai kurias mikroschemas gaminti „Ventos“ imonėje. Todėl vyriausybės nariai nutarė įsteigti kompiuterių projektavimo ir gamybos imonę.

Seimas rekomenduoja pareikšti norą stoti į NATO

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) - Apsvarstęs vyriausybės vykdomą užsienio politiką, Seimas paskelbė rezoliuciją, kurioje vyriausybei rekomenduojama parengti Lietuvos užsienio politikos koncepciją ir pateikti ją svarstyti Seimui 1994 m. pavasario sesijoje.

Taip pat vyriausybei rekomenduojama oficialiai pareikšti norą stoti į NATO, tapti asocijuotu Vakarų Europos Sąjungos nariu.

Seimas taip pat nutarė remti demokratines jėgas Rusijoje ir kitose Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalyse, plėtoti dvišalius abipusiai naudingus ekonominius ryšius su šiomis šalimis, Latvija ir Estija.

LDDP mato „šviesą tunelio gale“

Vilnius, gruodžio 24 d. (AGEP) - LDDP Druskininkuose paminėjo savo trejų metų sukaktį. Buvo surengtas LDDP aktyvistų seminaras. Jame dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, LDDP frakcijos Seime nariai.

Ministras pirmininkas, kalbėdamas apie ekonominę Lietuvos padėtį, sakė, kad šviesa tunelio gale jau matyti. Daug tikimasi iš sudarytos Baltijos šalių Ministrų Tarybos. Be to Latvijos vyriausybė iki sausio 15 d. turi atsakyti, ar ji sutinkanti, kad naftos terminalas būtų statomas kariniame Liepojos uoste. Jei bus susitarta, Lietuva sutauptų nemažai lėšų ir laiko.

Negalima nurašyti Landsbergio

Vilnius, gruodžio 23 d. (AGEP) - Buvęs Aukščiausiosios Tarybos deputatas, žurnalistas Rimvydas Valatka „Lietuvos ryte“ savo skiltyje, aptardamas Tėvynės Sąjungos ir Sąjūdžio suvažiavimus, svarsto, kokie gali būti būsimų rinkimų rezultatai.

„Daugelis Vytauto Landsbergio kritikų... palyginti lengvabūdiškai jį nurašė ir mano, kad jis neturi jokių šansų sugrįžti į valdžią. Paprastai tokiais atvejais skaičiuojamas tik vienas variantas, išsivaiduojant, kad tarkim, rinkimuose dalyvaus 80%, 70% arba bent jau 60% rinkėjų, o tai po to, kai populistiniai LDDP rinkiminiai pažadai subliūško kaip muilo burbulas, praktiškai jau neįmanoma.

„Taigi labiau tikėtina, kad rinkimuose dalyvaus tik 50%, o gal net tik 40% piliečių, kurių daugiau kaip pusė bus, jei ne tikrų vakarietiško konservatorių, tai bent jau V. Landsbergio šalininkai. Tam V. Landsbergis bei jo komanda ir ruošiasi. Sprendžiant iš Kaišiadorių atvejo (Kaišiadorių apygardoje antrą kartą neįvyko rinkimai, nes balsavo mažiau, kaip 50% rinkėjų, o iš balsavusiųjų daugiausiai balsų gavo Tėvynės Sąjungos atstovas Liudvikas Sabutis - Red.), negali sakyti, kad jam nesiseka“.

Priimtas padidintas biudžetas

Vilnius, gruodžio 24 d. (AGEP) - 1994 metų Lietuvos Respublikos biudžetas, kuris bus dvigubai didesnis nei šių metų buvo patvirtintas Seime vardinu balsavimu gruodžio 23 dieną. Prezidentūros išlaidos numatomos 18 kartų didesnės nei šiais metais, Seimo ir vyriausybės išlaidos didėja daugiau kaip 4 kartus, o visų ministerijų išlaidos - vidutiniškai 3 kartus.

Seimas patvirtino imigravimo kvotą 1994 metams. Nuolat gyventi Lietuvoje leista atvykti 2500 kitų valstybių piliečių. Pagal imigracijos įstatymą nuolat gyventi Lietuvoje svetimšaliai gali pakviesti tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vatikanas ir Izraelis užvedė diplomatinius ryšius

Jeruzalė, gruodžio 29 d. (AP) - Izraelis ir Vatikanas trečiadienį patvirtino sutartį, kad tarp jų būtų sukurti diplomatiniai ryšiai ir kad bendromis jėgomis kovos prieš antisemitizmą.

Penkiolikoje susitarimo punktų, kurį numatoma pasirašyti gruodžio 30 d., Izraelis ir Vatikanas netrukus pasikeis atstovais, paskui jau ir ambasadoriais ir tuomet pradės dviems metams numatytas derybas ekonominiais ir kitais reikalais.

Šia sutartimi paruošiamas kelias ir galimai popiežiaus Jono Pauliaus II kelionei į Šventąją žemę 1994 metais.

Rizikuodamas būti arabų krikščionių kritikuojamas, Vatikanas patvirtino sutartį, neberekalaujamas jokių garantijų dėl Jeruzalės statuso ateityje. Vatikanas taip pat pažadėjo nesikišti į arabų-Izraelio

politiką, bet pareiškė interesą dalyvauti Vidurinių Rytų taikos derybose, kai bus deramasi regioniniais klausimais, pvz. ekonominio vystymosi, ginklų kontrolės, pabėgėlių bei gamtos saugos klausimais.

Izraelio žymusis valstybininkas Abba Eban pagyrė šią sutartį kaip „dalį bendro proceso, kuriuo Izraelis atkuria ryšius su visu pasauliu („rapprochement“)“.

Užsienio ministro pavaduotojas Jossi Beilin prisiminė skaudžią katalikų-žydų santykių praeitį, kalbėdamas per Izraelio radiją. „Mums, po 45 metų, iš tikrųjų po 2,000 metų, šis yra labai svarbus žingsnis, išreiškiantis normalizavimą“, jis pareiškė.

Slaptos derybos šia kryptimi prasidėjo prieš maždaug dvejus metus ir 1992 m. liepos mėnesį jau buvo paskelbtos viešai. Jos pagreitėjo, kai 1993 m. rugsėjo 13 d. Izraelis ir Palestiniečių Išlaivinimo Organizacija pasirašė sutartį, kad palestiniečiams būtų suteikta autonomija. Iki tol Vatikanas kratėsi ryšių kūrimo su Izraeliu dėl Izraelio elgesio su palestiniečiais okupuotose teritorijose, dėl nesutarimo dėl Bažnyčios priklausantių žemių valdymo ir dėl Jeruzalės statuso.

Šventasis Sostas jau seniai reikalauja, kad Jeruzalė būtų tarptautiniai kontroliuojamas miestas, nes jis yra šventas ir žydams ir musulmonams ir krikščionims. Bet paskutiniškas kelis metus Vatikanas suvėlinio savo poziciją, sakydamas tik kad teisės lankyti šventąsias vietas turi būti tarptautinių organizacijų garantuojamas. Izraelio požiūriu, Jeruzalė yra jo amžinoji, nedalinamoji sostinė ir tvirtina, jog jau dabar visi, kas nori, gali priėti prie savo šventų vietų.

Vatikanas turi diplomatinis ryšius su daugiau kaip 100 valstybių. Jo ligišiolinis atsakymas sukurti diplomatinis santykius su Izraeliu pykino žydų vadus. Nepaisant to, tačiau, ši sutartis vistiek iššaukė protestus iš kai kurių Izraelio piliečių.

Religinio laikraščio žurnalistas Israel Eichler rašė, jog jis priima politinę sutartį tarp Izraelio ir Vatikano, bet priešingai žydų ir katalikų susitaikymui, kadangi „krikščionių bažnyčios per kartų kartas kurstė minias nekęsti, žeminti, persekioti ir žudyti žydus. Todėl žydai neturi jokio intereso siekti, kad būtų pripažinti“.

KALENDORIUS

Gruodžio 31 d.: Šv. Silvestras; Melanija, Gedgantas, Naujutė.

Sausio 1 d.: Naujieji Metai. Šv. M. Marija Dievo Gimdytoja; Eufrozina, Mečislovas, Ginutis, Sniegė.

Sausio 2 d.: Kristaus apsiėmimas (Trys Karaliai); Bazilijus, Grigalija, Mažvydas, Gailutė.

Sausio 3 d.: Genovaitė, Danielius, Liesnė, Vyda.

Sausio 4 d.: Šv. Elzbieta Seton; Hermas, Titas, Arimantas, Švitė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

KAD ŠALFAS SĄJUNGA DAR ILGAI GYVUOTŲ

ŠALFAS-gos pirmininko Audriaus Šileikos mintys, išreikštos ŠALFAS-gos metiniame atstovų suvažiavime, 1993 lapkričio 13 d., Clevelande.

„Baigdamas antruosius metus ŠALFAS-gos pirmininko pareigose, turiu privilegiją pasidalinti mintimis su metinio suvažiavimo dalyviais. Savo pranešime lietuvių svarbesnius dabarties ir ateities klausimus, opius mūsų sąjungai.

Kiekviena organizacija turi savo veiklą derinti prie naujų gyvenimo sąlygų. Organizacija, kuri bijo pakeitimų nusistovėjusi veiklai, pradeda nykti ir pamažu miršta.

FASK-as (Fizinio auklėjimo ir sporto komitetas), vėliau, pakeitus vardą į ŠALFAS-gą (Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga), buvo įsteigtas jaunų, 20-30 metų amžiaus išeivių sportininkų. Laiko slinktyje pirmieji steigėjai tapo savo vaikų lietuviškuose klubuose treneriais, tų klubų ir sąjungos vadovais bei sporto darbuotojais. Beveik 50 metų pralinkus nuo tų pirmųjų stovyklinio gyvenimo dienų, kyla klausimas... iš kur atsirado ateities treneriai, vadovai ir darbuotojai? Kas sporte auklės ŠALFAS-gos steigėjų vaikaičius.

Be naujų darbuotojų ŠALFAS-ga neturės ilgos ir sveikos ateities. Daugelis to mūsų sportinio judėjimo steigėjų, veteranų išsina užtarnautą poilsin (išskyrus Algirdą Bielskų). Kur yra tačiau tas jaunesnis kraujas, kurio sąjungai taip trūksta? Kur visi tie 20-40 metų amžiaus ŠALFAS-gos auklėtiniai?

Lapkričio pirmą savaitę buvau New Yorke, kur atstovavau ŠALFAS-gai LAK 90-mečio suaktyviniame minėjime. Šeštadienio vakaro programoje mačiau tik būrelį jaunesniųjų, o pagrindiniame minėjime – vien tik veteranus. Kaip teks šiam seniausiam mūsų klubui išsilaikyti, kai pavargs darbus Pranas Gvildys?

Atsakymas į tai būtų toks...! ŠALFAS-ga visuomet stovėjo priekyje, suprasdama Š. Amerikos gyvenimo realybę. Mes priimame lietuvišką jaunimą, kalbantį ar nekalbantį lietuviškai, grynus ar mišrios lietuviškos šeimos. Niekuomet nelaikėm mišrių šeimų vaikus antros klasės lietuvių. Čia ir yra mūsų stiprybė. LAK krepšinio treneris Pat Torney yra pasakęs: „Aš atėjau į LAK laikydamas save aiur, o dabar – lietuviu. Lietuvoje buvau net tris kartus...“ Be jo gal ir LAK neturėtų krepšinio. Nebūtų laimėję žaidynes 7 kartus iš dešimties paskutiniųjų...

DR. VIKTORAS PALČIAUSKAS – JAV ŠACHMATŲ „HALL OF FAME“

Dr. Viktoras Palčiauskas pakeltas į JAV šachmatininkų „Hall of Fame“.

JAV šachmatų žurnalo „Chess Life“ 1993 m. rugpjūčio 13 d. laidoje John McCrary, straipsnyje „USCF Hall of Fame Inductees“, rašo apie dr. Viktoro Palčiausko įvedimą į žymiausių JAV šachmatininkų tarpą (Hall of Fame).

Straipsnis pradeda klausimu: „Kas amerikietis – pasaulio šachmatų čempionas galite įvardinti?“ Ir čia pat aiškinama: „Aišku, buvo Fisher. Turėtų būti jungtas ir Morphy, savo bendralaičių laikytas šachmatų čempionu, nors šis titulas jam tada dar nebuvo formaliai pripažintas. Tokiu turėtų būti laikomas Steinitz, šį titulą turėjęs, kai jam buvo suteikta JAV pilietybė. Yra dar ir dvejetas kitų – Pasaulio korespondencinio būdo šachmatų čempionai – dr. Hans Berliner ir dr. Viktoras Palčiauskas“.

Įvesdinus Palčiauską, visi penki JAV Pasaulio čempionai yra JAV šachmatų Hall of Fame. Palčiauskas, dvejetu metų vyresnis už Fisherį, amžiumi yra antras jauniausias šiame garsiaame penkete.

John McCrary savo straipsnyje pažymi, kad V. Palčiauskas gimė Lietuvoje ir į JAV atvyko dar vaiku būdamas. Penkerių metų Viktoras, dėdės su šachmatais supažindintas, rimtai šiuo žaidimu susidomėjo tik būdamas jaunuoliu. Šešiolikametis Viktoras Palčiauskas, dalyvaudamas pirmame turnyre, buvo pripažintas ekspertu, o 1963 m. „U.S. Open“ pirmenybėse jau dalinosi penkta vieta. Deja, teoretinės fizikos studijos nutraukė V. Palčiausko „karjerą“ prie šachmatų lentos, bet 1970 m., perskaitęs Walter Muir straipsnį apie tarptautines korespondencines šachmatų varžybas, Viktoras pasuko šia linkme. 1984 m. V. Palčiauskas tapo Pasaulio čempionu korespondencinėse šachmatų pirmenybėse. Šiuo metu jis yra vienas tarp keturių žaidėjų, turįs galimybę laimėti 13-sias Pasaulines korespondencines šachmatų pirmenybes.

John McCrary, savo straipsnyje baigdamas, pažymi, kad 51 m. amžiaus V. Palčiauskas turi galimybių baigti šį žaidimą, antrą kartą tapdamas Pasaulio korespondencinių šachmatų pirmenybių čempionu.

IR

Čikagos Lietuvių Golfo klubo narės laukia eilės ilgiausio smūgio varžybose š.m. Tarpmiestiniame golfo turnyre. Iš k. – A. Vaitkienė, G. Dauskurdienė, A. Urbienė, R. Karienė ir R. Stverak.

Noriu pabrėžti, kad kiekvienas mūsų klubas turi ieškoti daugiau jaunų vadovų ir trenerių, kurie perimtų darbą. To siekiant, siūlau:

1. Labiau koncentruotis į atsikiras jaunųjų žaidynes. Ruošti jiems programas klubinėje veikloje. Geras pavyzdys buvęs jaunųjų turnyras Detroito, kur dalyvavo net 26 komandos su jaunais treneriais ir ypač jaunais žaidėjų tėvais. Ateityje iš jų išaugtų sąjungai vadovai ir sporto darbuotojai. Taip pat būtų baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės Burlingtone, Ont., kurias pravedė jauni žmonės ir kuriose dalyvavo daugiau negu šimtas jaunųjų ir jaunių klasės sportininkų lietuvių.

2. Plesti veiklą slidinėjime, tenise ir golfe. Ruošti pamokas ir varžybas. Nesiriboti vien metinių žaidynių principu. Šios sporto šakos pritraukia taip pat jaunas ir mišrias šeimas.

3. Puoselėti sporto šakas mergaitėms.

4. Klubai turi stengtis daugiau jaunų žmonių įjungti į savo valdybas ir juos atsivežti į sąjungos suvažiavimus.

5. Kasmet turime keisti metinio suvažiavimo vietą. Gaila, kad šio suvažiavimo neruošėm New Yorke per LAK jubiliejini minėjimą. 1994 metais rinkimės Detroito, Hamiltono ar kitur... Tai padės kelti nuotaiką tų vietovių sporto darbuotojams.

6. Reikia naujo kraujo apygardų vadovybėse. Jei negalime to įgyvendinti, gal tų apygardų iš viso nebereikia?

7. Duoti medžiagos apie veiklą mūsų spaudai su vaikų nuotraukomis.

8. Pamiršti senąją ambicijų politiką. Jauni to nemėgsta ir nesupranta.

9. Supraskime, kad ateityje dalį mūsų suvažiavimų turėsime vesti jau anglų kalba.

Aišku, galėtume dar daug ka

pridėti. Jaunųjų krepšinio turnyras buvo pavyzdinga pradžia. Dirbkime, kad mūsų sąjunga liktų tokia stipri ateityje, kaip kad ji buvo praityje.

Trumpai norėčiau pakalbėti apie santykius su Lietuva. Primenu, kad pirmi du žodžiai sąjungos pavadinimo sako – Šiaurės Amerikos... Todėl ir turime visą dėmesį skirti mūsų sąjungai. Lėšas, laiką ir kita, kitaip, mūsų vaikai ir vaikaičiai nukentės. Per paskutinius 3-4 metus buvome per daug savo potencialo balansą nukreipę iš savo kiemo. Mes negalim globo ti kiekvieną sporto vienietį ar sportininką svečią iš Lietuvos, tuo skriaudami savąjį jaunimą.

Santykiai su sporto departamentu yra geri. Su LTOK truputį šaltoki dėl jų nesiskaitymo daugeliu atveju su mumis. Tai piniginių atsiskaitymo, to atstovų pasirinkimo Kanadai ir kt. Sutinku, LTOK turi teisę pasirinkti, ką jie nori, bet turi suprasti, kad ŠALFAS-ga gali patarti kas geriausiai tinka atstovauti jų interesams tarp jų ir mūsų. Pvz. Remigijaus Gaškos paskyrimas Atlanto olimpiados rengimo komitete savo atstovu buvo su ŠALFAS-gos rekomendacija ir tai buvo padaryta gerai.

Penktųjų PLS žaidynių reikalų galiu pasakyti, Lietuva jau pradėjo ruošti. ŠALFAS-ga pradės ruošti taip pat. Sudarysim Kanados ir JAV-bių išvykos komitetus.

Noriu tarti ir keletą žodžių dėl Lietuvoje ruošiamų spaudai knygų - sporto istorijos ir sporto enciklopedijos. Mano nuomone, abu reikalai svarbūs. Mūsų išeivijos sportinės veiklos lobis Vokietijoje, Amerikoje, Australijoje ir kitur, yra didelis. Būtų blogai, jei tų momentų dar gyvųjų liudininkai neužrašytų. Knyga „Išėjimo sportas“ (Čerkeliūnas, Mickevičius, Krašauskas) apima didelę dalį tų įvykių

iki 1984-ųjų. Padarius santrauką, ir papildžius nuo 1984 iki dabar, ir būtų tas darbas. Aš prašau, kad suvažiavimas kvieštų Sigitą Krašauską apsiimti tai atlikti. Anksčiau buvo pristatyti leidėjams redaktoriai (K. Čerkeliūnas ir Pr. Mickevičius), tačiau Lietuvoje neatkreipus į tai reikiamo dėmesio, viskas pairo... Čia būtų dar vienas mėginimas, jei Sig. Krašauskas apsiimtų tą darbą atlikti...

Bendrai, žvelgiant į ateitį, nesu blogai nusiteikęs. Mūsų jaunimas visada mėgo ir, žinau, kad mėgs sportuoti. Geros nuotikos ir proto planavimu vedini, dar ilgam pratęsimu ŠALFAS-gos egzistavimą“.

– Mažeikių vaikų sporto mokyklos baseinas vėl pradėjo veikti. Merijai parėmus, mokykla išsigijo karšto vandens apskaitos skaitiklius. Dabar mokykla valstybiniais šilumos tinklais už tiekiamą karštą vandenį mokė per mėnesį ne 20,000 litų, o tik ketvirtadali tiek. (AGEP)

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. (1-312) 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol. savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiuma. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketv.
1 v. p.p.–7 v.v.
Šešt. 9 v.r.–12
Valandos susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.–7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2806
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.–3 v. p.p.,
ketv. 10 v.r.–7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.r.–2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

DR. DOMAS LAKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

ŽVILGSNIS Į PRIEKĮ

Tokia jau žmogiška prigimtis, kad, metams baigiantis, nejučiomis stabteli ir pradėti darytis atgal, į praėjusias dienas, pažymėtas tų metų data. Galbūt ir gera žvilgsnį kreipti praeitin, nes dienos taip padūkusiai prašvilpia pro šalį, kad savaitė tampa trumpa, lyg akimirka.

Amerikietiškoji žiniasklaida metų pabaigoje mėgsta prisiminti svarbesnius įvykius ir pakomentuoti jų didesnę ar mažesnę įtaką mūsų kasdienybė. Pasaulinėje arenoje nedaug pasiekimų. Tebevyksta krūva kova už būvį, tebesiaučia badas, vargas, nelygybė ir silpnųjų skriaudimas. Kaip ir kasmet, pasaulio politikai prikalbėjo daug žodžių, daug žadėjo tuščių pažadų, bet žodžiais neužkimši patrankos vamzdžio, nepiridengsi šalančio benamio, nepamaitinsi badu mirstančio kūdikio.

Galbūt daugiausia viltų teikia du maži žingsniai, žengti taikos link dviejuose skirtinguose pasaulio kampuose. Tai pradėtos (nors kol kas nelabai sėkmingos) Izraelio ir palestiniečių derybos, o taip pat užuomina, kad galbūt – jeigu bus parodyta abipusė gera valia – įmanomas taikus konflikto sprendimas tarp katalikų ir protestantų Šiaurės Airijoje. Jei skeptikai į tą pradinį žingsnį norėtų numoti ranka, reikia atsiminti, jog tai pirmasis bandymas bent susėsti prie derybų stalo ir reikalą spręsti be bombų, arščių, atentatų ir nekaltų aukų.

Nepaisant, kad esame pasaulio piliečiai ir viskas, kas jame vyksta, tiesiogiai mums svarbu, lietuvių širdis vis tiek linksta viena kryptimi – Lietuvos link. Per pastaruosius ketverius metus išgyvenome daug skirtingų, bet labai stiprių jausmų, susietų su tolimosios tėvynės likimu. Galime juos ir taip sugrupuoti: nuostaba, pasididžiavimas, džiaugsmas, rūpestis, nusivylimas.

Išėjimas lietuvių nuostaba užsikrėtė 1989 metais ir kiek anksčiau, kai pro vis didėjančius geležinės uždangos plyšius pradėjo pūsti gairus laisvės vėjas ir pasaulio akys staiga nukrypo į sujudusį kraštą prie Baltijos, kuriame išsibėbėjimo sąjūdis. Netrukus plačioji žiniasklaida Lietuvą pasirinko specialiu dėmesio centru, kai norėjo pademonstruoti komunizmo nepastovumą bei pavergtų tautų veržimąsi į nepriklausomą gyvenimą. Ne tik mes – lietuviai – pradėjome tikėti, kad Lietuva yra tas „mažas kupstelis, kuris gali didelį vežimą apversti“, bet tikrai niekas pasaulyje su didesniu pasididžiavimu nesėkė „dainuojančių revoliucijų“ ir savotautiečių kultūringo, nepajudinamo ryžto stoti prieš milžiną

okupantą ir reikalauti savo teisių.

Kai įvyko, ko niekas savo gyvenime nesitikėjo sulaukti – Lietuva pasiskelbė atstatanti nepriklausomybę, išėjimas lietuvių išgyveno rūpestių dienas. Reikėjo, kad didžiosios pasaulio valstybės, ypač Amerika, kuo greičiau savo pripažinimu ir pritarimu sutvirtintų tą nepriklausomybę, reikėjo skubiai kaupti lėšas ir kitokią pagalbą okupacijos nusiaubtai tautai. Ir tas rūpestis tėvynės atstatymu, jos žmonių gerove, galutinai užlopė visus plyšius tarp išėjimo lietuvių kartų, nes į darbą įsijungė ir jaunesnieji, kuriuos daug kartų buvo „nuskaitę“ nuostolius“, vadino „prarastą kartą“. Pasirodė, kad ji niekur nebuvo nuklydusi, tik neturėjo kantrybės tušioms kalboms ir „posėdiniams veikimui“. Kai atsirado konkretus darbas, kur jų profesinė patirtis ir jėgos buvo tikrai naudingos, jaunesnieji atėjo padėti net greičiau negu vyresnieji.

Tai iš kur tas nusivylimas? Ar čia tik paprasta „atatranka“, pražūsi visiems aniams jausmams, kuriuos taip intensyviai išgyvenome pastarųjų ketverių metų bėgyje? Per daug stipriai buvo tikrai naudingas, jaunesnieji atėjo padėti net greičiau negu vyresnieji.

O ta tikrovė Lietuva nesiskiria nuo bet kurios kitos pasaulio šalies. Joje yra gerų ir blogų žmonių; yra savanaudių ir pasiaukojančių; išnaudotojų ir gelbėtojų. Tautiečiai tėvynėje per visus okupacijos dešimtmėčius žvelgė į išėjimą lietuvių su tokiu pat žvilgsniu, kaip mes į juos. Jeigu mums jie buvo kankiniai, tai mes jiems – išdavikai, buržuaziniai išnaudotojai, pabėgę nuo užtarnautos bausmės. Jeigu mes ašarojome dėl tremtinių, partizanų, religijos persekiojimų, tai jiems buvo nuolat tvirtinama, jog visi Vakaruose tik tunka ir dolerius krauna. Nors propaganda ir melagingiausia, bet, pakankamai ilgai kartojama, lieka pasmonėje. Galbūt dėl to iš Lietuvos juntame nepasitikimą išėjimo gera valia, ignoravimą ir atstūmimą.

Pereję į jausmų, susietų su Tėvyne, skalę, kur pasuksime 1994 metais? Tikime, kad į glaudesni ryšį, vieni kitų pažinimą ir brolišką bendravimą. Reikia tik kantrybės ir geros valios, o visa kita savaime ateis, nes esame vienos ir tos pačios tautos vaikai. Išėjimas lietuvių tų gerai žino ir supranta, linkėtina, kad ir mūsų tėvynė ateinančiais metais išėjimo savo vaikus pripažintų.

Danutė Bindokienė

VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumo dalyvių susipažinimo vakare lapkričio 24 d. Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje Čikagoje, susitiko Teodoras Blintrasas ir Lietuvos Respublikos Seimo opozicijos vadas prof. Vytautas Landsbergis.

Nuotr. Jono Tamulaičio

IŠEIVIJA IR LIETUVA

Antrasis pasaulinis karas išblaškė daug lietuvių į užsienį – kraštus. Atvykę į užjūrį, lietuviai buvo laimingesni ta prasme, kad atrado saugesnį asmeninį gyvenimą ir turėjo geresnę progą pasiekti bei užtikrinti savo ekonominę padėtį. Tačiau daug lietuvių negalėjo patekti į užjūrį ir turėjo pasitenkinti pasitraukimu iš Lietuvos į Rytų Europos kraštus.

Ši rudenį PLB atstovybė Vilniuje į Lietuvą sukvietė Rytų kraštuose isikūrusių lietuvių Bendruomenės atstovus. Į suvažiavimą atvyko lietuviai iš Vengrijos, Rusijos, Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos, Ukrainos, Moldovos, Estijos. PLB atstovas Lietuvoje J. Gaila vadovavo šiam susirinkimui.

Dalyviai pasisakė savo rūpesčius ir apie būdus pasidaryti lėšų lietuviškai veiklai gyvenamame krašte, ne laukiant nuolatinio finansavimo iš Lietuvos.

Vakarių išėjimo ruošti renginiai Lietuvoje buvo nevykęs bandymas. Išėjimą aiškiai pasisakė prieš tokius renginius (pvz. „Lietuva išėjimoje: Rysiai ir neišnaudotos galimybės“). Kaip ir pernai, šiame pasirašyta krūva nutarimų, kurių niekas nevykdys.

Antras svarbus klausimas – pilietybė. Tai aktualu ir Sibiro, ir Amerikos lietuviams.

Šiame suvažiavime nepaaiškintas esminis skirtumas

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

pilietybės reikalu tarp Sibiro ir Amerikos lietuvių. Juk jie ten pateko ne savo noru, todėl ir dabar, kurie nori ir gali grįžti į Lietuvą, turėtų būti traktuojami kaip savaime esantieji Lietuvos piliečiai.

Dabartinis įstatymas Lietuvoje leidžia gauti dvigubą pilietybę tik išrinktiesiems. Šia privilegija naudojasi įtakingi asmenys. Lietuvos pilietybę suteikia rusų balerinai Majai Pliseckajai, kuri yra keturių valstybių pilietybė: Rusijos, Lietuvos, Ispanijos ir Amerikos. O Sibiro lietuvius, daugiausia nukentėjusio tremtinio ar politikalinio vaikas, praktiškai negauna net teisės į Lietuvos pilietybę.

Jis turi važiuoti kelis tūkstančius kilometrų, minti biurokratų slenkščius, ir nėra jokios garantijos, kad gaus Lietuvoje apsigyvenimo pažymėjimą.

Lietuviai, ypač jauni, veržė veržiasi į savo gimtinę. Į Lietuvą iš Maskvos sugrįžo daug gero lietuvių kultūrai padaręs pensininkas Alfredas Markauskas. Bemdamas biurokratų slenkščius, bet tvarkydamas registraciją, pensiją, žmogus taip susirgo širdimi, kad turėjo grįžti į Maskvą. Tik mirusį jį priėmė Lietuvos žemė.

Mažiau reikalavimų yra tai koma Amerikos lietuviams, kurie grįžta nuolatiniams apsi-

gyvenimui į Lietuvą. Laisvoji Lietuva žvelgia į Amerikos lietuvių iš kitos perspektyvos. Ir čia svarbiausią vaidmenį reiškia pinigai, nes dauguma grįžtančių Lietuvai neužkraus jokių finansinių problemų. Jie atsiveža sutaupytus dolerius, Amerikos pensiją ir sugeba įsigyti namus ar kooperatinius.

PLB yra siūliusi taip apibrėžti Lietuvos pilietybę: Lietuvos pilietis yra kiekvienas nuolat Lietuvoje gyvenantis žmogus, ir kiekvienas už jo ribų gyvenantis lietuvis, nepaisant, kada ir kokiomis aplinkybėmis išvykęs.

PLB pagrindinė mintis yra gera ir priimtina.

Galbūt ji nėra praktiška Lietuvos vyriausybei. Pretenzijos į Lietuvos valstybę turėtų būti glaudžiai susijusios ir su pilietybės įstatymu. Lietuvos gyventojų tarpe vyrauja nuomonė, kad visos problemos išsprendžios, kai visas Lietuvos turas bus „privatizuotas“.

DOVANOJO KNYGŲ

Beveik 1,000 lietuviškų knygų Kaledų proga dovanų gavo Punksko lietuviai. Šias knygas surinko „Tėviškės žinių“ laikraščio redakcija. Knygas dovanavo Kauno rajono mokyklų mokiniai, centrinė biblioteka, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, atskiri žmonės. (AGEP)

Šiaulių katalikškosios pradinės mokyklos mokytojai. Iš kairės: Diana Nemeckienė, Antanina Sajienė, Danutė Peleckienė, Violeta Gasiūnienė, kun. Stasys Kazėnas, SJ, direktorė Lida Litvinienė, Nijolė Tomaitienė, Joana Andrijauskienė, Virginija Čelkionienė, Diana Civilkienė, Regina Ulčinienė, Dalia Janušauskienė. 1993-1994 mokslo metais yra 161 mokinukas. Mokykla pritaikyta iš buvusio rusų vaikų darželio Sv. Ignaco jėzuitų bažnyčios kieme.

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

19

— O mes tada, kur akys mato, kur kojos neša! — nebe juokais atsakė Jurgis.

— Jei būsimė tokie laimingi, — pabaigė Antanas.

Sėdėjo vyrai ir dairėsi. Kitoje Šešupės pusėje lygūs laukai. Toli viena kita sodyba. Vaikščiojo ten žmonės. Vincas žiūrėjo lauko gale pakinkytą vežimą. Žiūrėjo jis, kaip jie juda, ir atrodė, lyg būtų tėviškėje: tėvelis su broliu ruošiasi sėti lauką, o jis tik žiūri. Norėtų eiti jiems pagelbėti, bet jaučia, kad jis bejėgis, ką jis galėtų pagelbėti? Ir pats nežino, tik jaučia, kad jis ten kartu turėtų būti. — „Kur mama, ką ji veikia? — galvojo Vincas. — „Gal namuose, gal darže jau ką nors sodina. Ji tikrai galvoja apie mane: „Kur mano Vincelis, ką jis dabar veikia? Ar nėra įpuoles į vargus? Ne, aš ne varge. Man viskas gerai! — vos ne garsu suriko Vincas, net nejauku pasidare. Apžiūrėjęs. Vyrai sėdėjo, net nejudėjo. Visų akys buvo įmeigtos kažkur į toli. Gal į tuos vyrus toli lauko gale. Gal panašiose mintyse paskendę, kaip ir jis pats. O po kojų Šešupės vanduo buvo toks tamsus, toks drumzlinas.

Prieš pietus vyrai grįžo į kambarį. Gužas jau seniai buvo grįžęs iš štabo. Patenkintas. Per tą trumpą laiką vyrai niekuomet nematė jo per daug linksmo. Buvo draugiškas, bet šaltas. Šiandieną jis buvo visai kitos nuotaikos.

— Vyrai, — linksmai riktelėjo visiems, — po pietų neišsivaikščiokite, turėsite eiti sveikatės patikrinti. Vyrai tokios staigmenos niekuomet nesitikėjo. Jie

žinojo, kad sveikata bus tikrinama ir kandidatai atrenkami, tik niekas nežinojo, kada tas bus. Nesvarbu, kad jie jau čia buvo antra savaitė, bet jautėsi netikri, ar čia pasilikę pilnateisiais, ar pasiėmę savo lagaminus grįš, iš kur buvo atvažiuavę.

Daugelis buvo prisiskaitę „Karyje“ apie stojančius kandidatus į karo mokyklą dar nepriklausomybės laikais, kaip jų sveikata atidžiai buvo tikrinama. Ne vienas buvo perskaitęs ir Urbono „Kariūno prisiminimus“. O dabar jie patys turėjo visa tai išgyventi.

Gera ir džiugu, ir baugu dairėsi vyrams. — Štai, mes tik atvažiuavome, o jau mus tikrina sveikatą. Kiti jau daug ilgiau čia išbuvo, ne tik netikrina, bet dar paleido atostogų, — kažkuris pasakė.

— Vyrai, pasitempkit. Jie išvažiuo, po dviejų savaitių vėl sugrįš, o iš mūsų, kurie tik — bus pašventinti kariūnai, o kurie klups — jau važiuos visam laikui atostogų, — pajaukavo Jurgis.

Pietūs praėjo linksmai. Visi juokavo, visi apie tą patį kalbėjo: kaip laimingai pasisekė praeiti tą sveikatos tikrinimo komisiją. Taip pat ir jaudinosi, visų troškimas buvo, kad būtų tinkami.

Po pietų Gužas išrikiuotai, gretomis nužingsniavo pro vartus, pro amžinai stovintį sargybinių, į gatvę. Skersai gatvę, į štabo patalpas.

Kiemas. Toliau dideliais medžiais apaugęs parkas su takais, ir pasivaikščiojimo alejomis. Gražu. Jauni medžių lapai, vos išsiskleide, žali, kvėpėjo tuo žalum.

Vyrai žiūrėjo ir savo akimis negalėjo atsistebėti: kieme buvo pilna, didesnėmis ar mažesnėmis grupelėmis bestoviniuojančių, uniformuotų jaunuolių. „Kas jie tokie?“ — ne vieno galvoje peregėjo mintis. — „Batalio kitur, kažin ar begriš, — atvirai pasakė naujai no vyrai? Juos tikrina? Ir mus su jais kartu? Tai susipažintasis. negalėtų būti!“

Rimties valandėlė

KĄ REIŠKIA VARDAS

Baigę senuosius metus ir pradėdami naujus, ne tik žvelgame atgal į įvykius, kurie mus paveikė per praėjusius metus, bet stengiamės žvelgti ir pirmyn, į ateinančius metus. Kai kurie mus paveikę įvykiai — tiek malonūs, kuriuos laikome Dievo maloningumo ženklu, tiek ir sunkūs, kurie mus verčia klausyti „kodėl“ — visai nepriklausė nuo mūsų, kiti aiškiai buvo mūsų padarytų pasirinkimų pasekmė. Ir žvelgdami į naujuosius metus, darome naujus pasirinkimus, prašome Dievo palaimos ir pagalbos.

Bet mūsų tikėjimas duoda mums platesnę perspektyvą, kurioje turėtume suprasti ne tik savo, bet ir savo šeimos bei prietelių gyvenimo tikslą bei kryptį. Igyjame perspektyvą, vertinančią pažvelgti į Dievo planą, linkėjimus bei teikiamą pagalbą ne vien mums, bet ir visai žmoniškai — visiems, su kuriais kartu žengiame ir ateities nežinia, kad galėtume į ją žengti su viltimi, ranka rankon ir su pasitikėjimu Dievo gerumu.

Pirmajame Naujųjų metų dienų skaitinyje iš Skaicių knygos (Sk 6:22-27) girdime palaiminimą, kuriuo Mozės įpėdiniams, turėsiantiems įvesti Dievo išrinktąją tautą į pažadėtąją žemę, Dievas įsako laiminti žmones: „Tepalaimina ir tesaugo tave Viešpats! Tešviečia tau Viešpats savo veidu, tebūna tau maloningas! Tegų Viešpats savo veidu atgretį tave ir suteiks tau gerovę“. Šis Dievo įsakymas laiminimas neturėtų mūsų stebinti, ypač atsižvelgiant į tai, koks Dievo vardas.

Mums, turintiems daug patirties su prekybininkų ir gamintojų duodamais vardais savo prekėms ir patarnavimams, kurie neretai mus nuvilia, vardas yra tapęs nebe reikšmingu. Pasivadinti skambiu vardu gali kiekvienas apgavikas, bet svarbu ne vardas, o kas žmogus iš tikrųjų yra. Prieš reklamine erą vardas turėjo esminį ryšį su tuo, kas žmogus yra ar bus. Iš tiesų, net ir šiandien tai yra užsilikę, kai vaikas yra pakrikštijamas ne pagal vardo gražų skambesį, o pagal jo reikšmę ir tėvų viltį jam, ar pagal šventąjį ar kitą istorinį herojų, išreiškiantį ypatingus būdo bruožus.

Šventajame Rašte vardas išreiškia pagrindinius asmens gyvenimo bruožus ir nustato visą tolimesnę jo gyvenimo kryptį. Abramo vardas buvo pakeistas į Abraomą (Pr 17:5), Jokūbo į Izraelį (Pr 32:29),

6:14), Sauliaus į Paulių (Apd 13:9). Pristatydamas Mozei, Dievas taip save apibūdino: „Aš mačiau savo tautos kanciją Egipte, girdėjau jų skundo šauksmus prieš savo engėjus... Nužengiau išgelbėti juos“ (Iš 3:7-8). Ir kai Moze paklausė, kokių vardu Dievą pristatyti Izraelio žmonėms, Dievas atsakė: „Viešpats, jūsų protėvių Dievas... Šis bus mano vardas per amžius, šiuo vardu į mane šauksis visos kartos“ (Iš 3:15).

Tad, kai šaukiamės Dievo vardu, šaukiamės gailėstingo, žmones vadovaujančio, gelbstinčio Dievo. Būti gailėstingu — tai Dievo pašaukimas, išreikštas jo vardu, kurį apreiškė, pradėdamas vaduoti savo tautą iš Egipto vergovės.

Kai angelas apreiškė, kokių vardu bus vadinamas Šventosios Dvasios Marijoje pradėtas kūdikis, jis pasakė, jog jo vardas bus „Dievas gelbsti“ — hebraiskai: Jehošua, sutrumpinta forma: Jėzus. Jėzaus hebraiskas vardas susideda iš dviejų žodžių: Javhė (kuris varduose jungiamas „Jah“) ir „hošu“a — tad „Javhė gelbsti“. Tad šis vardas ne tik apibūdina Jėzaus išganyimo misiją, bet ir užmena Mozei apsiėmusį Dievą, nužengusį iš dangaus vaduoti savosios tautos iš Egipto vergovės.

Bet Jėzuse Dievas nužengė žmonių gelbėti, visiškai prisimindamas žmogišką prigimtį, į konkrečią šeimą, o savo kultūrą ir papročius. Tad, kaip girdime Evangelijoje (Lk 2:16-21), „Praslinkus aštuonioms dienoms, kai reikėjo apipjaustyti berniuką, jam buvo duotas Jėzaus vardas, kurį angelas buvo nurodęs dar prieš pradėjimą įstose“.

Antrame skaitinyje šv. Paulius laiškė Galatijai tikintiesiems (Gal 4:4-7) primena, kad Jėzus gimė pavaldus įstatymui, bet ne tam, kad ir mes būtume įstatymo vergai, o tam, kad per jį mes taptume Dievo išūnytais sūnumis bei dukromis — Dievo išūnytais, galintys Dievą su pasitikėjimu vadinti „tėveli“ — „Aba“.

Stovėdami naujų, 1994 metų slenkstyje prisiminkime, jog per Krikštą tapome Dievo dukromis ir sūnumis. Nešiojame vardą, kurį gavome iš savo žemiškų tėvų, išreiškiantį jų viltį mums. Bet šiandien pamastykime apie mūsų dangiškojo „tėvelio“ viltis mums ir kokių vardu jis tai mums išreiškė. Tuomet mūsų pasiryžimai 1994 metams tikrai mums atneš laimę.

a.j.z.

Gužas, palikęs vyrus laisvai kieme, pats nuėjo į vidų. Dairėsi naujokai: ir prieganyje, ir lauke buvo pilna, visi laukė. Vieni jau ėjo lauk, linksmai, šypsojosi, draugai jiems tiesė rankas — sveikino, atrodė, kažkas nepaprasto. Vyrai domėjosi, nedrąsiai slinko prie jų: gal ką nors aiškesnio išgirs: kas jie tokie? ne jau jie bataliono vyrai?

Pamatė Vincas kiek atokiau prie medžio stovintį uniformuotą jaunuolį. Jis stovėjo ir stebėjo išeinančius. — „Laukia savo draugu“, — pagalvojo Vincas. Nors nebuvo patogu, bet priartėjo prie jo.

— Ar jūs kariūnai? Iš karo mokyklos? — paklausė to jaunuolio.

— Taip, mes kariūnai, — atsakė užklaustasis.

— Jūs uniformuoti? O sakė, kad kariūnai uniformų dar negauna?

— Mes, pirma ir antra kuopa, buvo pirmos suformuotos, ir apranga iš kažkur buvo gauta. Dabar ir sveikatą tams kuopoms tikrina. Pirmos kuopos vyrai jau prieš pietus praėjo, dabar antros tikrina. Aš jau perėjau, laukiu savo draugu, kurie dar ten viduje, — nešykstėdamas papasakojo draugiškas jaunuolis.

Vincui taip rūpėjo išgirsti iš jo daugiau, kaip stropiai ten sveikatą tikrina, tik jaunuolis kreipėsi į jį:

— O jūs kokios kuopos? Jūs neuniformuoti?

— Mūsų ne kuopa, gal net ne visas būrys. Mes vėliau atvažiuavome, taip niekur ir nepriskyrė. Gal dar daugiau atvažiuos, tada sudarys kuopą, o dabar taip ir laiko atskirai, — paaiškino Vincas.

— Gal jūs priskirs prie šitų kuopų. Jų sąstatas nebera užbaigtas. Kai kurie išvažiuo, gal į namus, ar kitur, kažin ar begriš, — atvirai pasakė naujai susipažintasis.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH
CHORAI BERNELIŲ
MIŠIOSE

Iškilmingose Bernelių Mišiose Dievo Motinos parapijos bažnyčioje giedoja D.M. parapijos choras, vaikų choras ir solistė Virginija Bruozytė Muliolienė. Vadovė ir dirigentė Rita Kliorienė.

A.A. APOLONIJA
ŠENBERGIENĖ

Kalėdų rytą mirė vyresnė skautininkė a.a. Apolonia Šenbergienė. Antradienį Jakubauskų koplyčioje įvyko viešas visuomenės atsisveikinimas su velione. Palaidota trečiadienį, gruodžio 29 dieną.

JAUNIMAS KALĖDINĖJE
RADIJO PROGRAMOJE

„Tėvynės garsų“ kalėdinėje programoje dalyvavo Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 8 skyriaus mokiniai ir mokinės. Mokinius programai paruošė mokytoja Živilė Vaitkienė.

NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Naujųjų Metų sutikimai Clevelande ruošiami: Vyresniųjų tauto skautai vyčiai Dievo Motinos parapijos svetainėje rengė tradicinę skautišką Kūčias. Žvakelių šviesoje skaitytos Kūčių vakarui skirtos mintys. Gausių jų dalyviai dalinosi kalėdaičiais su gražiais linkėjimais ateičiai. Skautų dvasios vadovas kun. Gediminas Kijauskas susikaupimo ir maldos žodyje sujungė skautišką šeimą. Pasidalinta suštiniais Kūčių valgiais. Užbaigta giesmė ir ratu aplink eglutę, rankomis susiėmus, sugiedota skautų tradicinė „Ateina naktis“.

T.G.

SKAUTIŠKOS KŪČIOS

Sekmadienį, gruodžio 19 d. vakarą, Clevelando „Pilėnų“ tauto skautai vyčiai Dievo Motinos parapijos svetainėje rengė tradicinę skautišką Kūčias. Žvakelių šviesoje skaitytos Kūčių vakarui skirtos mintys. Gausių jų dalyviai dalinosi kalėdaičiais su gražiais linkėjimais ateičiai. Skautų dvasios vadovas kun. Gediminas Kijauskas susikaupimo ir maldos žodyje sujungė skautišką šeimą. Pasidalinta suštiniais Kūčių valgiais. Užbaigta giesmė ir ratu aplink eglutę, rankomis susiėmus, sugiedota skautų tradicinė „Ateina naktis“.

G. Jušėnas

GRAND RAPIDS, MI
VIRGINIJOS
KOCHANSKYTĖS
REČITALIS

Grand Rapids lietuviai gruodžio 5 d. išgyveno neeilinį kultūrinį įvykį. Gražinos ir Vytauto Kamantų iniciatyva, sekmadienio rytą po šv. Mišių, bibliotekos salėje Virginija Kochanskytė, Lietuvoje žinoma deklamatorė ir poezijos interpretatorė, susirinkusius dosniai apdovanojo savo menu. Tai buvo nuostabi atgaiva mūsų širdims. Nieko panašaus dar nebuvo tekę girdėti. Profesionalės dramų aktorės išraiškingas deklamavimas palietė mūsų sielas, ne vienam išspausdamas gilaus susijaudinimo ašaras. Aktorė ne tik deklamavo eilėraščius, bet maloniai sutiko atsakyti į klausimus ir pasidalino mintimis apie poeziją, gyvenimą ir kūrybą. Sužavėti klausytojai negailėjo pagiriamųjų žodžių aktorei ir reikėdė pagėdavimą įsigyti Virginijos Kochanskytės plokštelę, magnetofono juostelę, ar

vaizdajuostę, kad dar nekarta turėtų galimybę pasidžiaugti užburiančiu aktorės deklamavimu. Visi nuoširdžiai dėkojo Gražinai ir Vytautui Kamantams už sielas nuskaidrinančią kalėdinę dovaną. Kad sulauktume daugiau tokių puikių renginių.

Elena Frejeris

CAPE COD, MA

AKADEMINĖS IŠKILMĖS
CAPE CODE

Lietuvos Mokslų tarybos pirmininkas prof. dr. Leonas Kadžiulis gruodžio 2 dieną atsilankė Cape Code su specialia misija: įteikti prof. emeritui dr. Jonui Vengriui, gyvenančiam Osterville miestelyje, diplomą — Lietuvos Žemės ūkio akademijos Kaune garbės doktoratą už jo nuopelnus agrikultūros srityje. Tai pirmas kartas, kai šiame nuošaliame Amerikos lietuvių telkinyje oficialiai lankosi Lietuvos aukštasis pareigūnas. Prof. dr. Jonui Vengriui negalėjus nustatyti laiku būti Lietuvoje, dr. Leonas Kadžiulis buvo paprašytas vykti Cape Codan ir ten įteikti diplomą.

Svečio atvykimo proga Vengrių šeimos nariai, padėdant vietos LB apylinkės valdybai, paskubomis suruošė priėmimą ir pagerbimo vaizdą.

Craigville Conference Center sodyboje, vienos vilos erdviame salėje gruodžio 2 d. įvyko oficialus aktas ir vaišės.

Dalyvaujant arti 40 svečių iš Cape Codo ir tolesnių vietovių, prie garbės stalo susėdo: dr. Leonas Kadžiulis, prof. dr. Jonas Vengris, jo žmona Ona, Kadžiulio dukra Danguolė Budrienė, gyvenanti Martha's Vineyard ir atvykęs iš Vašingtono — dr. Vitolis Vengris, prof. Jono sūnus.

Programos vedėjas Alfonsas Petrutis, pradėdamas susirinkimą, supažindino dalyvius su dr. Jono Vengrio nueitu mokslo keliu: nuo Dotnuvos žemės ūkio akademijos Lietuvoje, Halles ir Bonnos universitetų Vokietijoje, ligi jo paskutinės darbo vietos Amerikoje, Massachusetts valstijos universiteto Amherste. Ten jis dirbo daugiau kaip 30 metų. Jo pagrindinė darbo sritis buvo piktžolės.

Dr. Jonas 1909.III.26 gimė Deglėnų sodžiuje, Pušaloto valsčiu. Panevėžio apskr. Po pradžios mokyklos ir Joniškio keturklasės, 1930 metais baigė mokytojų seminariją Panevėžyje. 1931 metais pradėjo studijas Dotnuvos Žemės ūkio akademijoje. Agronomijos mokslus baigė 1936 m. 1937-1939 metais studijas gilino Vokietijoje, Halles ir Bonnos universitetuose. Bonoje jam buvo suteiktas agronomijos mokslų daktaro laipsnis.

Pergyvenęs II-ąją pasaulinį karą Vokietijoje, 1946-49 m. profesorius titulu dėstė Pabaltijo universitete Pinneberge, prie Hamburgo. Prasidėjus emigracijai į Vakarų valstybes, dr. Vengris 1949 metais išvyko Ameriką, kur, po neilgos pertraukos, pradėjo dirbti Massachusetts universitete. Pradėjęs docentu, lipdamas akademinio mokslo laiptais aukštyn, — pasiekė ordinarinio profesoriaus laipsnį, 1981 metais išėjo pensiją, tapdamas profesorium emeritu.

Dr. Jonas Vengris yra paruošęs arti 40 mokslinių referatų specialistams.

1990 metais, jau gyvendamas Cape Code, dr. Vengris skaitytų joms padovanojo įdomią savo išgyvenimų ir mokslo kelio knygą „Mano kelias“ — memuarai. Po šio įvadinio žodžio prane-

„Pastoralės“ — Kauno katedros mergaičių choro atstovės ir vadovės po koncerto Clevelande aplankė buv. L.T. ansamblio Čiurlionio kanklių muzikos orkestro vadovę Oną Mikulskienę. Iš k. — K. Lukauskaitė, Ona Mikulskienė, choro vadovė Nijolė Jautakienė, S. Jautakaitė ir V. Vorobelevaitė.

Nuotr. Vl. Bacevicius

šėjas Petrutis pristatė svečią iš Lietuvos prof. Leoną Kadžiulį, paminėdamas, kad jis yra Žemės ūkio mokslų daktaras, profesorius, neseniai Vilniuje įkurtos Lietuvos Mokslų tarybos pirmininkas. Kadžiulis yra paskelbęs daugiau negu 220 mokslinių darbų iš savo specialybės. Su pranešimais-referatais dalyvavo tarptautinėse konferencijose Olandijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje, Amerikoje. Aibišalos vyriausybėje buvo ministras bei portfelio mokslų reikalams.

Prof. dr. Leonas Kadžiulis buvo pakviestas tarti žodį ir įteikti garbės diplomą.

Dr. Leonas Kadžiulis labai šiltais žodžiais pasisakė apie tuos išėjusius asmenis, kurie su dideliu vargu ir nemažomis pastangomis siekė aukštojo mokslo arba savo turimos profesijos įilietinimo. Tuo keliu ejo ir dr. Vengris. Jo likimas laimingas ir kartu tragiškas, nes jo šeima buvo likusi Lietuvoje. Tik po daugelio metų žmona Ona ir sūnus Vitolis pagaliau gavo Tarybinės valdžios leidimą išvykti apsigyvenimui Amerikoje...

Dr. Leonas Kadžiulis pabrėžė, kad Garbės daktaro laipsnio suteikimas dr. Vengriui nėra apdovanojimas, o Lietuvos žmonių padėkos išraiška tiems į vakarus pasitraukusiems tautiečiams, išlikusiems lietuviams ir nepamiršusiems savo tėvynės...

Dr. Kadžiulis dr. Joną Vengrį pasveikino ir jam įteikė Lietuvos Žemės ūkio akademijos garbės daktaro diplomą. Kadžiulio dukra Danguolė Budrienė buvo pakviesta apjuosti Garbės daktarą Vengrį iš Lietuvos atvežta specialia juosta su tinkamu užrašu.

Dalyvavusi iškilmėse dr. Irena Jansonienė Cape Codo apylinkės vardu dr. Jonui Vengriui

Alf. Petrutis

Dr. Jono Vengrio pagerbime Cape Code š.m. gruodžio 2 d. Žodį taria naujas Garbės dr. Jonas Vengris. Sėdi jo sūnus dr. Vitolis Vengris.

Nuotr. Alf. Petruči

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Noltan Ave.
Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

A.a. Anastazija Baziliauskienė palaidota šalia savo vyro a.a. Antano Baziliausko. Miela Anastazija, išsėkis Viešpaties ramybėje po visų šiame pasaulyje iškentėtų vargų ir skausmų.

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ
SUSIRINKIMAS

Worcesterio Lietuvių Organizacijų tarybos atstovų susirinkimas gruodžio 15 d. vyko Maironio Parko patalpose. Susirinkimą pradėjo ir jam vadovavo šios tarybos pirmininkas Petras Molis. Susirinkusiems priėmus pateiktą darbotvarkę, sekė pirmininko pranešimas, išryškines įvairių renginių gausą 1994 metais. Svarbiausi 1944 m. numatyti renginiai yra:

Vasario 20 d. — Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas.

Rugpjūčio 28 d. — Šv. Kazimiero parapijos klebono V. Parulio, MIC, kunigystės aukstinio Jubilėjaus paminėjimas;

Lapkričio 20 d. — Šv. Kazimiero lietuvių parapijos 100 metų sukakties šventė. Ir eilė kitų renginių.

Revizijos komisijos pirmininkas Algirdas Zenkus pranešė, kad patikrinus Tarybos izdininko Algio Glodo vedamas atskaitomybės knygas, viskas atsta pasigėrėtina atliekama. Radijo programos „Aušra“ vedėjas inž. Eduardas Meilus,

Jr, informavo, kad 1994-tais metais lapkričio mėnesį sueina 20 metų nuo lietuvių radijo programos įsteigimo. Išskėlė mintį, kad ši sukaktis būtų paminėta atitinka renginiu. Organizacijų atstovai tai minčiai pritarė, bet dėl daugelio kitų 1994 metais ruošiamų renginių nutarė jį perkelti į 1995 metus. Buvo diskutuoti ir kiti su radijo programa susiję reikalai.

Irena Markevičienė padėjo visoms organizacijoms, prisidėjusioms prie lietuviškų kūčių paruošimo — skautams, Lietuvos Vyčių 26 kuopai, LARK Moterų sąjungos 5 kuopai, Marijos Nekalto Prasišėjimo seselių Putname rėmėjomis, Maironio Parkui.

Buvo prarasti ir naujos valdybos rinkimai. Visi Organizacijų tarybos valdybos nariai sutiko pasilikti savo pareigose. Pasidžiaugėme ir paplojome. Dėl kitų išpareigojimų pasitraukė tik valdybos narė Teresė Meiluvienė.

Tarybos valdybą sudaro: pirmininkas Petras Molis, vice-pirmininkas Romas Jakubauskas, sekretorė Danutė Marcinkevičiūtė, izdininkas Algis Glodas, valdybos narys Arvydas Klimas. Lietuvių organizacijų taryba yra lietuvių radijo programos „Aušra“ globėja, norintieji įteikti „Aušrai“ auką, gali tai atlikti per Tarybą.

J.M.

PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARIMAI VELTUI
PROFESIONALUS
PATARNAVIMAS
5958 S. Pulaski
Chicago, IL 60629

- * Perfinansavimas
- * Vienos šeimos ir daugiabučiai namai
- * 5% pradinis įmokėjimas
- * Be pajamų patikrinimo
- * Be punktu

Linas Kliarskis
Tel. 312-735-8111
„Pager“ 312-289-4806

Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds
Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame VISUS pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis IŠ VILNAUS:

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti iki 1994 m. vasario 28, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti nerelika.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Jau aštunti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) \$1.45 už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas — 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvų bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

„Lituanicos“ ekspozicija Karo muziejuje Kaune 1936 m.

KARO MUZIEJUS „LITUANICA“

Po tragiškos „Lituanicos“ skrydžio baigties nekilo abejonių, kad skrydžio relikvijas reikia išsaugoti ateities kartoms. Tuo metu Kaune Aviacijos muziejaus nebuvo, veikė tik Čiurlionio galerija, Kauno miesto, Pedagoginis, Karo muziejus. Karo muziejuje (įsteigta 1921 m. vasario 16 d.), greta kitų Nepriklausomybės kovų relikvijų, buvo demonstruojami du lėktuvai – Halb CL II ir Halb C IV, įvairių lėktuvų modeliai, nuotraukos. Tai sudarė būsimos aviacijos skyriaus užuomazgą.

1933 metais, nors Karo muziejus dar dirbo senose, paskubomis pritaikytose patalpose, architektas V. Dubeneckio projektu kilo būsimos Vytauto Didžiojo muziejaus rūmai, skirti Kultūros ir Karo muziejams bei Čiurlionio galerijai.

1933 m. liepos 17 d. visą Lietuvą sukrėtė žinia apie paslaptį Atlantui nugaletojų S. Dariaus ir S. Girėno žuvimą. Liepos 19 d. lakūnų kūnai TSRS-Vokietijos bendrovės „Deruluft“ lėktuvu „Roland Rorback“ buvo atgabenti į Kauną. Manoma, kad laidotuvių dalyvavo apie 60,000 žmonių.

1933 m. liepos 24 d. „Lituanicos“ likučiai geležinkelio atgabenti į Kauną, o iš stoties – į Karo muziejų. Tai raištas su dviem padangomis, spyriais su dviem amortizatoriais, ramstis, du ratų gautai, kairiojo sparno vidurinė dalis (apie 3 m), kairiojo lonžono dalis su trosais (apie 1,5 m), keturi mediniai spyriai, keturi eleronų gabalai, trys liemens gabalai, stabilizatoriaus kairioji ir dešinioji dalis, kilis, aukštumos vairo kairioji ir dešinioji dalis, du posūkio vairo gabalai, dvi pagalvės, dvi vairo lazdos (viena be rankenos), du pedalai, diržo gabalas, du liemens bei 4 sparniniai benzino, du tepalo bakai ir dvi tepalo skardinės, tachometras, posūkio rodyklė, dirbtinis horizontas, paprastas kompasas, laikrodis, termometras, gipskopinis krypties rodyklis, indukcinis kompasas (komplektas), rankinis benzino siurblys, magnetų perjungiklis, du Venturio vamzdžiai, sausas elementas, tepalo filtras, benzino filtras „Pionier“, benzino čiurpiai (du sparnų ir vienas liemens bakams), variklio lankas, metalinis propeleris su įvare, devyni cilindrai, karteris, du magnetai, karbiuratorius, benzino siurblys, tepalo siurblys, Taunendo žiedas.

Šių lėktuvo dalių sąrašą sudarė plk. lt. inžinierius A. Gustaitis, J. Grigisius ir A. Gavelis. Tą pačią dieną Užsienio reikalų ministerijos atstovas, „Elto“ direktorius E. Turauskas komisijai (kuriai sudarė pulkininkas leitenantas A. Gustaitis, kapitonas V. Morkus ir inžinierius K. Bulota) perdavė daiktus, kurių sąrašą sudarė vokiečiai (du atstumų, vandenyno žemėlapių, borto knygelė, ketu-

ALGIRDAS GAMZIUKAS

ri antspaudai su pagalvėle, keturi užrašų blanknotai, dvi navigacijos lentelės, keturi užklijuoti ir vienas atplėštas laiškas, dvi mažos fotonuotraukos voko, viena licenzija-liudijimas, Lietuvos pasiuntinybės Berlyne valdininkas L. Maziulskas (sektantas ir elektrinis žibintuvėlis) bei daiktus be sąrašo (knygelė užrašams, du tušti vokai, dėklas pieštukams, kartoninė dėžutė su skridimo rėmėjų knyga, benzino užrašai ant medinės lentelės su lempute; S. Dariaus daiktai: penkių ir vieno dolerių banknotai, vieno, penkių ir 25 centų monetos, neįvardinta moneta, du laiškas, žemėlapis, du spausdiniai, trys laikrodžiai, laikrodžio grandinė, parkeris, šukos, dvi baterijos, peiliukas, odiniai viršeliai su dviem liudijimais, pasas, knygelė; S. Girėno daiktai: pasas, užrašų knygtelė, du parkeriai, dvidešimt trys fotografijos, atvirutė, odiniai viršeliai, penkios vizitinės kortelės, dvi dėžutės su medikamentais, knygelė su liudijimais, centimetrinis mastelis, trys vieno dolerio banknotai, vieno dolerio ir penkių 25 centų monetos, stiklinis indelis su morfijumi, nosinė, dvi auksinės 5 dolerių, dvi 10 centų, trys vieno cento monetos, „Švento Kristoferio“ medalis, raktelis, knygtelė. Be to, komisijai atiduoti daktaro V. Kaupo atvežti daiktai: lėktuvo drobės gabalėlis, laikrodžio reklama, impregnuotas vokas, iškarpa iš laikraščio (patarimai skęstantiesiems), mažas vokas, navigacijos lentelė, naktinių linijų Londonas-Kelnas ir Berlynas-Hanoveris. Amsterdams žemėlapių, Europos, Rusijos, Škotijos, Didžiosios Britanijos ir Airijos, Niujorko-Niufaundlendo, Kalė-Kelno, Dublino-Londono, JAV žemėlapių, kompasinis žemėlapis, Europos žemėlapis apžvalgos N13, L14, K13, MNO14.

1933 m. rugsėjo 25 d. S. Dariaus priklausiusi piniginė su 11 dolerių ir 31 centu bei neįvardinta moneta, laikrodis, šukos, peiliukas ir parkeris, kaip šeimos relikvijos, atiduoti Dariaus giminaičiui, JAV piliečiui Jonui Nolsonui (J. Našlenui). Liepos 27 d. lėktuvo liekanos bei lakūnų daiktai buvo išstatyti lankytojams. 1933 m. spalio 19 d. Tarpžinybinė komisija S. Dariaus ir S. Girėno palaikams globoti kreipėsi į Vyriausiojo štabo viršininką, prašydama Karo aviacijos dirbtuvėse lėktuvo liekanas paruošti nuolatiam eksponavimui. Tam siūlyta panaudoti Vytauto Didžiojo komiteto lėšas.

Siekiant tinkamai sutvarkyti muziejaus Aviacijos skyrių bei įrengti „Lituanicos“ ekspoziciją, Karo aviacijos viršininko plk. lt. S. Pundzevičiaus įsakymu, 1933 m. spalio 28 dieną paskirta nuolatinei muziejaus Aviacijos skyriaus tvarkymo komisija.

Ją sudarė majoras A. Mačiūka (pirmininkas), majoras J. Špokevičius ir leitenantas J. Mikėnas. Vėliau komisijos sudėtis keitėsi: pirmininku tapo majoras V. Čemarka, majorą J. Špokevičių pakeitė majoras V. Jablonskis. Lapkričio 14 d. lėktuvo liekanos pergabentos į Karo aviacijos dirbtuves restauravimui.

Karo muziejaus viršininkas generolas V. Nagevičius nusprendė, kad „Lituanicos“ likučiai bei lakūnų daiktai naujai statomame muziejaus pastate turėtų būti eksponuojami Aviacijos skyriuje. Greta jų tikslinga eksponuoti sumažintą „Lituanicos“ modelį. Šiuos siūlymus jis išdėstė 1933 m. gruodžio 4 d. rašte generalinio štabo viršininkui, kuris pritarė, tačiau skirti lėšas ekspozicijos įrengimui atsisakė. Ekspozicijos įrengimas buvo finansuojamas iš muziejaus biudžeto bei Dariaus ir Girėno paminklų pastatyti komiteto surinktų visuomenės aukų.

1935 m. lapkričio 27 d. Lietuvos aeroklubas muziejui perdavė lakūnų drabužius. Vitrinas naujam muziejui pastatui pagamino Karo aviacijos dirbtuvės. Apmokėta tik už medžiagą, o darbai atlikti visuomeniniais pagrindais. Ekspozicijos įrengimas buvo finansuojamas iš muziejaus biudžeto bei Dariaus ir Girėno paminklų pastatyti komiteto surinktų visuomenės aukų.

Bebaigiant ruošti ekspoziciją, Ministrų kabinetas pakeitė savo ankstesnį sprendimą ir paskyrė „Lituanicos“ ekspozicijai mažesnę salę. Dėl vietos stokos nutarta R. Antinio pagamintą reljefinį gipsinį, vaizduojantį vandenyno paviršių (2, 25x2, 25 m), kainavusį 1,200 litų postamentą, laikantį lėktuvo modelį, sunaikinti, o patį modelį (M 1:10) perduoti aviacijos puskarininkų ramovėi. Pušis, reikalinga ekspozicijai, 1935 m. atgabenta iš Turėnų girininkijos. 1936 m. muziejus įsigijo „Lietuvos aidą“ konkurse I ir II premiją laimėjusių skulptorių J. Mikėno ir P. Aleksandravičiaus sukurtas lakūnų bareljefus.

Vytauto Didžiojo muziejaus rūmai atidaryti 1936 m. vasario 16 d. Nuo tada lankytojai galėjo susipažinti su „Lituanicos“ ekspozicija. Jos įrengimas kainavo 7,691.82 litų. Galutinai ekspozicija baigta ruošti tik 1937 m. Apie tai byloja 1937 m. rugsėjo 28 d. V. Nagevičiaus telefonograma, kuria reikalaujama paskubinti šios salės tvarkymą.

Tokia ekspozicija, papildyta F. Vaitkaus skridimo relikvijomis, sulaukė sovietinės, o vėliau – hitlerinės okupacijos. Artėjant rusų kariuomenei prie Lietuvos, tapo aišku, kad Tautos relikvijos išliko reali sunaikinimo grėsmė. Be to, nebuvo aišku, kaip planuoja priešintis vokie-

POKALBIS SU LIETUVOS AMBASADORIAUS ŽMONA BIRUTE EIDINTIENE

ELVYRA VODOPALIENĖ

Gruodžio 6 d., nors dar viskas įsikūrimo stadijoje Lietuvos ambasados rūmuose, Birutė Eidintienė mielai sutiko atsakyti į klausimus ir papasakoti apie save.

– Gimiau 1957 m. gražiam Klaipeidos mieste, darbininkų šeimoje. Savo vaikystės prisiminimus sieju su šviesa Baltijos jūra ir smėlio kopomis. Tėveliai – abu žemaičiai, dabar jau pensininkai, be to, mamytė labai silpnos sveikatos. Jie kilę iš gausių šeimų. Tėvelio šeima, kaip ir daugelis Lietuvos žmonių, patyrė Sibiro šalį. Ten mirė mano senelis. Jo palaikus vaikiai lagamine parsivežė dar 1969 metais ir gražiai palaidojo gimtinėje. Močiutė ir du vaikai grįžo į Lietuvą.

Mano mamos tėviškė – Šaukėnų apylinkės. Mamos pasakojimai apie pokario metus atspindėjo to meto tikrovę – vienas mamos brolis buvo „plechavičiukas“, kitas – stribas, o trečias – Lietuvos partizanas. Siaubingiausi vakarai mamai ir jos seseriai būdavo, kai visi trys broliai suėdavo namo prie stalo ir, atstatę ginklus vienas į kitą, aiškindavosi „politiką“. Tik gavę valgyti, apsimindavo ir tam vakarui susitaikydavo.

Turiu brolį Joną, kuris su šeima gyvena taip pat Klaipėdoje. Brolis – puikus ir nepailstantis žvejys. Klaipėdoje baigiau pedagoginę mokyklą, kur įsigijau pradinį klasių mokytojos diplomą. Išvykau studijuoti į Vilniaus pedagoginį institutą (dabar universitetą), kur ir susipažinau su savo vyru. Auginame dukrą Aistę (15 metų) ir sūnų Donatą (10 metų). Esu dirbusi pedagoginį darbą su vyresnėmis klasiėmis, rengiau Jaunimo stovyklas, bet labiausiai patiko dirbti pradinį klasių mokytoja. Patiko man šis darbas ir dirbau jį su meile, iki išvykau iš Lietuvos.

Toliau perėjome į klausimus ir atsakymus.

– Kaip sekasi įsikurti, ar jau apsipratot su aplinka?

– Įsikūrėm jaukiai. Tai man padaryti padėjo vaikai. Pasigėdinti tiktai gėlių, kurias palikau Vilniuje. Bet ilgainiui įsigysime ir jų. Prie aplinkos pripratau greitai. Amerikoje jau esu buvusi, todėl ši karta „parduotuvų šokas“ neištiko. Stebiuosi, koks gražus miestas Vašingtonas.

Nesijaučiu čia viena. Mat Grand Rapids gyvena mano tėvelio brolis su šeima, netoli jų du pusbroliai su šeimomis, Kalifornijoje – dvi pusseserės su šeimomis, kurios man kaip seserys. Turiu nuostabią tetą, Ursulę Astrienę, kuri daro iš šiaudų įvairius ornamentus, paveikslus. Jos dėka ir ambasados šiemetinė kalėdinė eglutė pasipuošė snaigėmis iš šiaudų.

– Ar Jūsų jaunimas, Aistė ir Donatas, jau pradėjo mokslą?

– Mokyklas jau suradome. Aistė išlaikė egzaminus, ir ją priėmė į katalikišką mergaičių gimnaziją. Donatas lankys Sacred Heart pradžios mokyklą. Vaikai labai patenkinti, bet jaučiu, kad jie labai jaudinasi.

– Ar Jūs ir Jūsų jaunimas mokate anglų kalbą?

– Aistė kalba neblogai, aš – prastai, o Donatas – nekalba. Vaikams anglų kalbą padės išmokti mokykla, na, o aš nuo sausio mėnesio lankysiu anglų kalbos kursus.

– Kaip žinote, turim jaunimo organizacijas – skautus ir ateitininkus. Ar galvotum savo jaunimą supažindinti su šiomis organizacijomis, ar leisti vaikams į vasaros stovyklas?

– Seniai apie tai girdejau. Mano giminės buvo aktyvūs ateitininkai. Jie lankė stovyklas, dabar lanko jų vaikai. Girdejau, kad šios stovyklos išlaikė lietuvių bei draugystės ryšį tarp jaunimo. Labai norėčiau, kad mano vaikai galėtų dalyvauti stovyklose. Donatas norėtų į skautus, o Aistė jau pasirinko Lietuvą – ateitininkus. Be abejo, vasarą vyksime ir į Lietuvą.

„Lituanicos“ likučiai Karo muziejuje 1933 m.

čiai, t.y. ar nenukentės miestas mūsų metu.

1944 m. vasario 5 d. susirinko, Karo muziejaus viršininko ats. gen. V. Nagiaus įsakymu sudaryta komisija: ats. plk. lt. K. Ališauskas (pirmininkas), ats. mjr. Z. Valaitis, ats. mjr. V. Jablonskis, ats. mjr. J. Mikėnas. Dalyvavo Dariaus ir Girėno komiteto atstovas Tomas Zauka. Komisija nusprendė, kad „Lituanicos“ likučiai, jų nepažeidus, išgabenti iš muziejaus nepavyks, todėl juos teks palikti vietoje. Tuo tarpu visas smulkesnes relikvijas sudėti į dėžes, laikinai paimti iš muziejaus ir padėti į sleptuvę. Ar buvo tai įvykdyta, kol kas išaiškinti nepavyko, tačiau išliko svarbus dokumentas – detalus eksponatų inventorizacijos aktas. Palyginus jį su 1933 metų aktu, galime nustatyti, kas išliko Karo metais ir ko netekome „taikiomis“ okupacijos dešimtmečiais.

Tokia „Lituanicos“ ekspozicijos pirmojo etapo istorija. Pokario metais oficialiųjų asmenų Darius ir Girėnas buvo vadina „fašistais“, jų relikvijas gulėjo muziejaus saugyklose. Senesnieji darbuotojai galėtų papasakoti, kaip iš Sovietų sąjungos atvykę „muziejinkystės specialistai“ kirvių kapojo muziejaus vitrinas, bandė pritaikyti „Lituanicos“ kameras savo automobilio ratams (ačiū Dievui – netiko). Tik 1958 m. vėl atidaryta Transatlantiniam skrydžiui skirta paroda (tiesa, dar mažesnėje salėje). Ji atnaujinta 1983 metais, minint skridimo 50-metį. Bet tai jau kita istorija, kuri dar neparašyta. Belieka džiaugtis, kad muziejaus archyve išliko dokumentai, kuriais naudojantis, parašytas šis straipsnis. Tik keista, kad jais, šiais objektyviais istorijos šaltiniais, iki 1988 metų niekas nesidomėjo, nors šia tema rašė ne vienas istorikas...

Lietuvos ambasadoriaus JAV žmona Birutė Eidintienė.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

aplankyti senelių.

– Kokie Jūsų išpareigojimai ir planai Lietuvos ambasadoje?

– Savo svarbiausią pareigą žinau gerai: būti gera mama. Bet, kiek sugebėsiu, padėsiu vyru. Tiesime Lietuvos ambasados tradicijas – tai buvo ir bus lietuvių namai. Stengsiuos, kad čia ir toliau būtų jauku, miela. Bandysiu kurti ir naujas tradicijas, prieš tai pasitarus su moterų klubu ir kitomis lietuvių organizacijomis Vašingtone.

– Kas maloniausia ir kas nemaloniausia Jūsų naujoje pareigoje, kaip Lietuvos ambasadoriaus žmonai Amerikoje?

– Maloniausia tai, kad mano vaikai galėjo pamatyti Ameriką. Praėjo per trumpas laikas, kad skaičiuočiau nemalonumus ir malonumus. Juk be jų gyvenimas būtų pilkas ir neįdomus.

– Papasakokit apie šandienienės moters būklę Lietuvoje.

– Sunki ji. Buitiniai rūpesčiai labai užgule moters pečius. Parduotuvinių lentynose vis daugėja prekių, bet pinigine tokia pat plona. Atlyginimai labai maži. Dažnai šeimos, nors ir abu tėvai dirba, praktiškai negali išgyventi iš atlyginimų. Mokytojai, gydytojai, kultūros darbuotojai gauna labai mažus atlyginimus. Jie tikrai dirba iš pasiaukojimo. Juk sau gali labai daug atsakyti, bet kaip sunku atimti gardesnę kasną iš vaiko. Labai sunkiai verčiasi šeimos, turinčios 3 ar daugiau vaikų. Lietuvoje daugėja moterų bedarbių, nors daugelis nenori atsisakyti profesijos ir tapti namų šeimininke. Pas mus kuriasi įvairios moterų organizacijos, kurios nori padėti moterims išspręsti šiuolaikines problemas. Kol nepagerės Lietuvoje ekonominis gyvenimas, tol ir bus tos problemos.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Turbūt, kaip ir kiekviena moteris... čiumu naują romaną. Kai ji perskaitau, pradedu ką nors megzti, televizorių žiūriu, daugiausia gamindama valgi. Skaitau pedagoginę, metodinę literatūrą, mėgstu daryti karpinius. Turime daug šeimos draugų, bendraujame su jais.

Vasarą beveik visą laisvalaikį praleidžiu savo sode už Vilniaus. Auginu daug gėlių, vaismedžių ir vaiskrūmių. Grįžusi iš sodo, verdu uogienes, konservuoju daržoves. Pusę atostogų praleidžiu pas savo tėvelius kaime ir prie jūros. Prisiminiau visa tai ir darosi liūdna. Tai gal ir baigsiu.

Padėkojau Birutei Eidintienei, palinkėjau sėkmės jai ir visai šeimai jų naujoje pareigoje.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Turbūt, kaip ir kiekviena moteris... čiumu naują romaną. Kai ji perskaitau, pradedu ką nors megzti, televizorių žiūriu, daugiausia gamindama valgi. Skaitau pedagoginę, metodinę literatūrą, mėgstu daryti karpinius. Turime daug šeimos draugų, bendraujame su jais.

Vasarą beveik visą laisvalaikį praleidžiu savo sode už Vilniaus. Auginu daug gėlių, vaismedžių ir vaiskrūmių. Grįžusi iš sodo, verdu uogienes, konservuoju daržoves. Pusę atostogų praleidžiu pas savo tėvelius kaime ir prie jūros. Prisiminiau visa tai ir darosi liūdna. Tai gal ir baigsiu.

Padėkojau Birutei Eidintienei, palinkėjau sėkmės jai ir visai šeimai jų naujoje pareigoje.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Ar moterys domisi politiniu gyvenimu Lietuvoje?

– Vis mažiau. Pavargo.

– Ar yra skirtumas tarp kaimo ir miesto moterų gyvenimo, būklės, galvavimo ir siekių?

– Kaimo moterys tvirtesnės ir fiziškai, ir morališkai. Jos gyvena gamtos rate. Kiekvienas metų laikas atneša joms naują darbą ir tuo pačiu naują viltį. Jos turi savo ūkį, dirba jame nuo ryto iki vakaro ir jaučia didelį džiaugsmą. Šitą sakau, matydamas prieš akis savo anytą, kuriai jau 80 metų, ir visus tuos metus ji gyveno kaime. Kiekvieną vasarą atostogauja kaime. Kalbuosi su moterimis, kurių rankos išnaršytos nuo sunkaus darbo, žvilgsnis tiesus ir atviras, jos netgi politika domisi daugiau, nei miestietės. Kaimo moterų siekis – „kaip padėti vaikams, gyvenantiems mieste“. Aišku, kaimas turėjo, turi ir dar ilgai turės savo problemų.

– Koks turėtų būti išeivijos moters bendravimas su Lietuvos moterimis? Ir ar toks bendravimas reikalingas?

– Toks bendravimas tikrai labai reikalingas. Žinau, kad moterų klubas šelpia Lietuvoje našlaičių namus. Tai labai svarbus darbas. Reikėtų ir daugiau dvasinio bendravimo, informacijos sklaidimo. Tai turbūt geriau daryti per įvairias profesines organizacijas, keičiantis verslininkų, kultūros darbuotojų, mokytojų, gydytojų, daugiavaikių mamų grupėmis. Nežinau, ar tai įmanoma, bet tikrai būtų naudinga. Visada galvodavau, kaip reikia padaryti, kad galėtų lietuvių vaikų arba jaunimo grupė atvykti į Ameriką, gyventi šeimose, o amerikiečiai vyktų į Lietuvą, bendrautų su lietuviškomis šeimomis.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Turbūt, kaip ir kiekviena moteris... čiumu naują romaną. Kai ji perskaitau, pradedu ką nors megzti, televizorių žiūriu, daugiausia gamindama valgi. Skaitau pedagoginę, metodinę literatūrą, mėgstu daryti karpinius. Turime daug šeimos draugų, bendraujame su jais.

Vasarą beveik visą laisvalaikį praleidžiu savo sode už Vilniaus. Auginu daug gėlių, vaismedžių ir vaiskrūmių. Grįžusi iš sodo, verdu uogienes, konservuoju daržoves. Pusę atostogų praleidžiu pas savo tėvelius kaime ir prie jūros. Prisiminiau visa tai ir darosi liūdna. Tai gal ir baigsiu.

Padėkojau Birutei Eidintienei, palinkėjau sėkmės jai ir visai šeimai jų naujoje pareigoje.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Turbūt, kaip ir kiekviena moteris... čiumu naują romaną. Kai ji perskaitau, pradedu ką nors megzti, televizorių žiūriu, daugiausia gamindama valgi. Skaitau pedagoginę, metodinę literatūrą, mėgstu daryti karpinius. Turime daug šeimos draugų, bendraujame su jais.

Vasarą beveik visą laisvalaikį praleidžiu savo sode už Vilniaus. Auginu daug gėlių, vaismedžių ir vaiskrūmių. Grįžusi iš sodo, verdu uogienes, konservuoju daržoves. Pusę atostogų praleidžiu pas savo tėvelius kaime ir prie jūros. Prisiminiau visa tai ir darosi liūdna. Tai gal ir baigsiu.

Padėkojau Birutei Eidintienei, palinkėjau sėkmės jai ir visai šeimai jų naujoje pareigoje.

– Kuo Jūs asmeniškai domitės ir kaip praleidžiat laisvalaikį?

– Turbūt, kaip ir kiekviena moteris... čiumu naują romaną. Kai ji perskaitau, pradedu ką nors megzti, televizorių žiūriu, daugiausia gamindama valgi. Skaitau pedagoginę, metodinę literatūrą, mėgstu daryti karpinius. Turime daug šeimos draugų, bendraujame su jais.

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS PULSAS: ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

Butai išsimokėtinai

Pagalui ir Lietuvoje, kaip visame pasaulyje, imta statyti namus, butus ir parduoti juos išsimokėtinai. To ėmėsi firma „Streta“. Pasak firmos vadovo Gintauto Jakelio, dabar iš karto sumokėti už namą arba butą išgalia labai nedaug žmonių. Todėl firma sudarė žmonių, norinčių pasistatyti butą, sąrašus, ir jie, sumokėję 40% buto kainos, gali jame apsigyventi. Likusius pinigus gyvenitoji suma jau apsigyvenę. Skirtingai nei visame pasaulyje, firma už tokias paslaugas iš gyventojų neima palūkanų. Kaip rašo „Lietuvos aidas“, norinčių pirkti „Stretos“ butus išsimokėtinai yra nemažai. Vilniuje jų daugiau nei Kaune. Kitais metais Vilniuje bus statomas daugiaaukštis namas Pilaitės mikrorajone. Jame vieno kvadratinio metro statybos kaina – 600 litų. Tad standartinis dviejų kambarių butas (apie 52 kv. m. plotu) kainuotų apie 7,800 dolerių. Statomi ir privati namai. Vidutiniškai nuosavas namas kainuotų nuo 15 iki 20 tūkst. dolerių. „Streta“ pasiryžusi įsivertinti butų ir namų statybos rinkoje – statybos programos numatyta mažiausiai 25 metams. Panašūs yra ir kiti kurie išsimokėjimo terminai.

„Vilniaus bankas“ išleido savas VISA kredines korteles

Pirmosios VISA kredito kortelės į Lietuvą atkeliavo 1991 m., kuomet komercinis „Vilniaus bankas“ įstojo į tarptautinę bankų organizaciją „Visa International“ ir nuo to laiko pradėjo aptarnauti VISA korteles turinčius užsieniečius. Dabar „Vilniaus bankas“ išleido savo VISA korteles. Pasak banko vadovo, vilniškos kortelės niekuo nesiskiria nuo išduodamų užsienyje. Skiriasi tik patys išdavimo principas. Išduodant „Vilniaus banko“ VISA korteles, reikalaujama garantinio depozito, kuris turi būti ne mažesnis kaip 5,000 JAV dolerių, o į aktyviąją kredito kortelės dalį klientas turi įnešti ne mažiau 2,000 dolerių. Už 5,000 dolerių užstatą bankas mokes 18% metinių palūkanų, o jei užstatas bus didesnis – palūkanos sieks iki 38%. Iki šiol parduota 10 lietuviškų VISA kortelių. Tikimasi, kad šiemet jų išsigs dar 300, o kitais metais – iki 3,000 žmonių. Lietuvoje, be paties „Vilniaus banko“ ir jo padalinių, su VISA kortelėmis galima atsiskaityti apie 40 vietų. Tai viešbučiai „Villon“, „Astoria“, „Lietuva“, „Neringa“, restoranai, parduotuvės „Merkurijus“, „Ida Bassar“, mašinų nuomos punktai ir kitos vietos.

Privatizuota tik 40% valstybės turto

Jeigu privatizavimas Lietuvoje būtų vertinamas pagal parduotų objektų skaičių, galima būtų teigti, kad šis procesas eina į pabaigą. Iš numatytų parduoti 5800 įvairaus dydžio įmonių, jau parduota 4,088, tačiau tai tesudaro tik 40% privatizuoti skirtą valstybės turto. Kaip „Lietuvos rytui“ pasakė Ekonomikos ministerijos Privatizavimo departamento direktorius Antanas Kaminskis, iš viso privatizuotino valstybės kapitalo – 1 mlrd. 68 ml. litų par-

duotų įmonių valstybinio kapitalo vertė tik 407 ml. litų. Tai reiškia, kad iki šio neparduotos stambiausios pramonės įmonės. Vienos jų buvo nepopuliarios, pvz., Jonavos „Azoto“ nepavyko privatizuoti net per 4 kartus, ir dabar vėl skelbiamas konkursas geriausia verslo planui. Pasak A. Kaminskio, reikia įveikti ir įmonių kolektyvų, jų steigėjų pasipriešinimą arba nenorą privatizuoti. Viena labiausiai populistiškai priežasčių yra vaizdavimas, kad nupirkus įmonę, naujasis savininkas būtinai pakeis jos profilį. Dėl to anksčiau streikavo buitinių, pardavėjai, bet gyvenimas parodė, kad privatizavus būties objektus neuždarytos nei kirpyklos, nei parduotuvės. Neigiamą įtaką privatizavimo procesui padarė praėjusių metų pabaigoje Seimo priimtas nutarimas, sustabdęs privatizavimą, o taip pat įteisintos įvairios lengvatos privatizuojamų įmonių kolektyvams. Dabar Ekonomikos ministerija yra pateikusi Vyriausybei svarstyti nutarimo projektą dėl privatizavimo lengvatų likvidavimo. Jo esmė – visiems lygios teisės įsigyti nuosavybės.

Vilniaus „Audejas“ didina gamybą

Tekstilės fabrikas „Audejas“ – viena didžiausių privatizuotų įmonių Lietuvoje. Už valiutą šią įmonę nusipirko 2 „Audejo“ žmonės – generalinis direktorius ir jo pavaduotojas bei investitorius iš Vokietijos. „Audejas“ galutinai privatizuotas rugsėjo mėn. Nors praėjo labai nedaug laiko, bet gamybos rezultatai kalba patys už save. Kaip rašo savitraštis „Savininkas“, gamykla ketina didinti gamybą, nes didėja jos gaminių paklausa. Dabar įmonė išaudžia 2,5 ml. metrų audinių, o nuo Naujųjų metų dirbs net 3 pamainom. Pasak įmonės vadovų, vasarą, įvedant litą, buvo sutrikusi kiek gamyba. Rudenį audiniai vėl parduodami normaliai. Pelną įmonė gauna, gamindama daugiau produkcijos, bet nedidindama kainų. Jos nepasikeitusių nuo pavasario. Apie pusę savo produkcijos firma eksportuoja į užsienį, kita pusė lieka Lietuvos baldininkams ir siuvėjams. „Audejo“ audiniai (didžioji jų dalis – gobelenai baldams) tinka ir drabužiams siūti. Tą neseniai Vilniuje vykusioje tarptautinėje mugėje „Baltic Shoe Textile 93“ pademonstravo Kauno firma „Feja“, pristatydama iš jų audinių pasiūtus liemenes ir švarkus. Naujasis „Audejo“ gobelenas „Vaiva“ atitinka klasikinio meiško gobeleno standartus.

Žemdirbiai vis dėlto streikuos

Žemdirbių streiko komiteto ir

Prie Raseinių AGRA bendrovės patalpų (iš kairės): Canadian AGRA atstovas Lietuvoje Dragan Vinokic, ERT vicepir. Edmundas Kulikauskas ir Raseinių AGRA gen. viršininkas Robertas Naudzius. Bendrovė nuomoja iš vietinių ūkininkų ir dirba 2,000 ha žemės plotą, naudodama vėliausią techniką.

Ūkininkų sąjungos tarybos pasitarimuose. Ūkininkų sąjungos ir streiko komiteto pirmininkas J. Čiulevičius konstatavo, kad per derybų su Vyriausybe laiką iš 8 žemdirbių reikalavimų buvo įvykdytas tik vienas, ne pats svarbiausias – žemės ūkio bendrovės atleidžiamos nuo bendrojo akcizo mokesčio už joms teikiamas paslaugas. Vienas pagrindinių žemdirbių reikalavimų buvo grąžinti skolas už produkciją. Šiuo metu perdirbamoji pramonė žemdirbiams skolinga 158 ml. litų. Jeigu skolos už pieną sumažėtų, tai už mėšą dar padidėtų. Neaišku, ar vyriausybė nustatys žemės ūkio produkcijos supirkimo palaikomojo kainas bei kvotą. Todel streiko komitetas nutarė nutraukti bet kokias derybas su Vyriausybe ir ruošti sausio streikui. Manoma, kad pagrindinis streiko smūgis teks pieno perdirbimo pramonei. Jau dabar įmonės dirba ne visu pajėgumu, o gaudamos dar mažiau žaliavų, jos bus visiškai paralyzuotos. Kadangi streikas gali tęstis ir mėnesį, žemdirbiams savo pagalbą pasiūlė Darbininkų sąjunga, žadėdama padėti aprūpinti pienu ligonines, vaikų darželius, pardavinėti fabrikuose, turguose, aikštėse. Žemdirbiams patariama nusipirkti pieno separavimo aparatų ir patiems gaminti grietinę bei sviestą. Nenorintiems streikuoti neketinama taikyti prievartos.

Pavojuje Lietuvos geležinkelis

Praėjus spalvotųjų metalų išvežimo (ir vogimo) vajui, dabar atėjo eilė juodiesiems metalams. Nuo vagių čia labiausiai kenčia geležinkelis. Vagiama viskas – bėgiai, jų padėklai, įvairios sijos ir t.t. Kaip rašo „Lietuvos rytas“ (12.01.) vagiama daug ir žūliai. Lapkričio mėn. supjaustyta ir pagrobta geležinkelio platforma Kaune. Linkačių geležinkelio stotyje dingę bėgiai ir iešmai, Kelmės rajono Trainaičių kaimo pavogtos statomo tilto sijos. Padėtis tokia, kad vieną dieną gali pradėti nuo bėgių virsti traukiniai. Policijos žiniomis, daugybė metalo išvogta iš nebeestomo Ignalinos atominės elektrinės trečiojo bloko. Juodųjų metalų pardavimas ne toks pelningas, kaip vario, bet, kai jis vežamas į Vakarus tūkstančiais tonų, pelnas didžiulis.

Turizmo ir sveikatingumo komplekso „Juknačiai“ direktorius Zigmantas Dokšas vietovės vaiztėje.

KALĖDINĖS MUGĖS

Šiemet prieš Kalėdas Vilniuje vyko labai daug mugių. Didžiausia mugė – Vilniaus Sporto rūmuose, joje prekiaavo firmos iš Vokietijos, Švedijos, Turkijos, bendros Lietuvos ir užsienio firmos bei „Lietuvos linas“, keramikos gamykla „Jiesia“. „Karolinoje“ vyko didžiausia iš visų, iki šiol čia surengtų, mugių. Ji ir pigiausia Vilniuje, nes vienas kvadratinis metras firmoms kainuoja 230 litų, Sporto rūmuose – 260 litų, o Vidaus reikalų ministerijos sporto ir kultūros rūmuose kvadratinis parodos metras kainuoja 295 litus. (AGEP)

ŠVENTĖMS ŠAMPANO UŽTEKS

Apisirūpinusi iš Čekijos stiklo tara, vienintelė Lietuvoje šampano pilstymo įmonė „Alita“ (Alytaus mieste) prieššventinei prekybai dabar kasdien pateikia po 60,000 butelių šio tauraus gėrimo. Dirba abidvi pilstymo linijos. Anksčiau, trūkstant taros, dirbo tik viena. „Alitoje“ gaminamas 10 rūšių šampanas. Nuo kitų metų bus pradėta dar vienos rūšies – raudono šampano gamyba. Didžiąją jo dalį numatyta parduoti užsienio rinkoms.

PLEČIAMA GAMYKLA

Vokietijos automobilių gamykla „Siemens“, gaminanti elektronikos ir elektrotechnikos prietaisus, Klaipėdoje kuria dukterinę firmą. Pramoniniame Klaipėdos rajone „Siemens“, bendradarbiaudama su akcine bendrove „Sirijus“, baigia pastatyti 11,500 kvadratinį metrų ploto patalpas. Klaipėdiečiams bus 800 naujų darbų, iš kurių 80 proc. galės užimti moterys.

• „Draugo“ gyvybė – išėjus lietuvių gyvybė!

HAPPY NEW YEAR

Best Wishes To Our Many Friends And Patrons For A Happy New Year
Courtesy of
PULASKI SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
3156 South Morgan Street, Chicago, Illinois
Phone: (312) 927-3500

Happy New Year To All Our Wonderful Lithuanian Friends
May You Enjoy Your Freedom In 1994 And Always
Courtesy of
INDEPENDENT PAVING CO.
Bellwood, Illinois
Phone: (708) 544-7120

Happy New Year From
LAWN LANES
6750 S. Pulaski
Chicago, Ill.
(312) 582-2525
Open Bowling New Year Day

Happy New Year
DYNAMIC AUTO REBUILDERS INC.
6020 S. Western
Chicago, Ill.
(312) 476-6650
Quality Body Repairing and Painting Foreign and Domestic Cars

Happy New Year To Our Friends And Patrons
IDEAL AUTO PARTS
4639 S. California Ave.
Chicago, Ill.
(312) 523-2277
Automotive Parts For All Cars

KENN'S FAMILY BOWLING PRO SHOP
4700 W. 103rd St., Oak Lawn, Ill.
(708) 499-4000
Columbia - AMF - Ebonite - Brunswick Shoes, Bags & Accessories
Mon - Fri 11 A.M. To 8 P.M.
Sat 11 A.M. To 6 P.M.

New Year's Greetings To Our Many Friends
Courtesy of
LEITZ DIE & TOOL CO., INC
5462 N. Damen Ave.
Chicago, Ill.
Phone: (312) 271-1408

OLD FASHIONED CANDIES
6210 Cermak
Berwyn, Ill.
(708) 788-6669
Home of French Cream Chocolate Novelties
All Types of Boxed Candies

Happy New Year To Our Many Friends
Courtesy of
SLUDGE REMOVAL AND SEWER SERVICE
(312) 889-5175
2315 West Moffat
Chicago, Ill.

WESTLAWN CURRENCY EXCHANGE
Wishes All Our Lithuanian Friends
Happy New Year
4021 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
(312) 767-7636
Instant Renewal of License Plates And City Stickers

Best Wishes For A Happy New Year From
MANIC MOTOR SALES
(312) 889-6867
1800 N. Cicero, Ave.
Chicago, Ill.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

BRIGHTON PARKE
Išnuomojama 4 kamb. butas, 2-tram aukšte vienam ar dviem suaugusiems. Skambinti Tel. 247-3838.

3 1/2 kamb. „Garden level“ švarus, šviesus be baldų butelis Washtenaw ir Pope John Paul II Dr., Brighton Parko apyl., liet.-lenkų bažnyčių. Už paslaugas patys susimoka. Skambinti 767-2680.

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 95th Street
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

PARDAVIMAS, IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-247-2837

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepininių ir namuose gaminto maisto – Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

Dr. JUOZAS JAKŠTAS
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA
1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė. Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Prie: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabineto sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
• M.L.S. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkaime ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę
• Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniskai patarnauja įvairių nuosavybės pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Parduodu trijų kambarių butą Vilniuje, Fabijoniškio rajone. Prašom kalbėti angliskai. Tel. San Francisco (415) 386-4803.

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Century 21 ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

HELP WANTED

VALYMO DARBAS
Ieškoma moteris valyti namus bei raštines. Alga nemažesnė, kaip \$310 iki \$370 per sav. Reikia gyventi Chicago priemiestyje. Kambarys bus parūpintas. Skambinti: 1-708-393-3999.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

PASISAUGOKITE, KAI KELIAUJATE

Daug kas švenčių metu keliauja – atostogauja, važiuoja, kur šiltesnis klimatas, važiuoja į kitus miestus aplankyti giminių, pažįstamų, praleisti atostogas toliau nuo namų, važiuoja į Lietuvą, kiti keliauja, nes darbas siūnia. Norint grįžti namo pailsėjus, atlikus, ką norėjote atlikti ir būti patenkintu kelione, reikia pasisaugoti, kad jūsų kelionėje neapvogtų ar kas kitas dar blogiau neatsitiktų. Atminkite, keliautojai yra sukčių ir vagių taikiniai.

Keliaujant ir apsistojant viešbučiuose, pasirūpinkite savo ir savo daiktų saugumu. Čia yra keletas patarimų, surinktų iš įvairių šaltinių, įskaitant „American Hotel and Motel Association“.

Kur yra jūsų kambarys viešbutyje ar motelyje, turi didelės įtakos jūsų saugumui. Todėl apsistojus, renkantis kambarį, atkreipkite dėmesį į:

1. Ieškokite viešbučio saugios aplinkės.

2. Venkite viešbučių ir motelių, turinčių išorinį koridorių, kuriuo tiesiogiai galima patekti į jūsų kambarį iš mašinų pastatymo aikštės ar atviro balkono. Viešbučiai beveik neįmonama kontroliuoti priėjimą prie išlaikinių koridorių ir apsaugoti nuo svetimų žmonių priėjimo prie jūsų kambario lango ar durų.

3. Venkite kambarių pirmame aukšte ar kitose vietose, iš kur lengva prieiti iš lauko prie kambario durų ar lango. Ypač tai svarbu, jei miegate prie atdaro lango.

Kai turite kambarį, atsiminkite šiuos dalykus:

1. Uždarykite saugiai duris ir panaudokite visus užraktus, kuriuos viešbutis duoda. Yra praverstus įsigyti ir kartu vežti nešiojamą užraktą (portable lock), kada keliaujate.

2. Mažiausiai kartą dienoje, ypač prieš einant gulti, patikrinkite visas slankiojančias ir kambarius jungiančias duris, kad jos būtų užrakintos iš jūsų kambario pusės.

3. Neatidarykite durų, jei kas beldžiasi, pirma patikrinkite, kas už durų stovi. Ypač būkite atsargūs, jei kas sakosi esąs viešbučio tarnautojas, jei jūs neprasite jokių patarnavimų,

neprašėte, kad patarnautojas ateitų į jūsų kambarį. Jeigu nėra duryse „vilkelio“ (peephole), paskambinkite ir pasitarkite su viešbučio informacija (front desk), ar tas tarnautojas tikrai turi koki reikalą.

Būkite atsargūs, išeidami ir grįždami į kambarį:

1. Jei jums reikia išeiti ar grįžti vėlai naktį, naudokite pagrindinį įėjimą ar bet kurį kitą, kuris yra gerai apšviestas ir jūs gerai galite matyti aplinką.

2. Stebėkite žmones, kurie yra prie viešbučio durų ar mašinų pastatymo aikštėje. Jei pastebite ką nors įtartino, praneškite viešbučio vadovybei.

3. Būkite atsargūs su kambario raktu. Nepalikite jo paplūdimyje ar ant stalo prie baseino, kur jis lengvai gali būti pavogtas ir jūsų kambario numeris nusišifluos.

4. Nesakykite garsiai savo kambario numerio, kad bent koks pašalietis galėtų tai išgirsti.

Asmenišką saugumą yra labai svarbu, bet apsaugokite ir savo turtą.

1. Geriausias būdas apsisaugoti nuo vertingų daiktų praradimo, esant viešbutyje, yra juos palikti saugioje vietoje namie. Sunku gailėtis tų keliautojų, kurie praneša, kad jų brangenybės ar kitos vertybės, kurios nėra būtinos kelionei, buvo keliaujant pavogtos. Vagys laukia ir ieško tokių keliautojų. Nereikia vežti vertingų daiktų, kurie nėra reikalingi kelionėje.

2. Padėkite į viešbučio seifą pinigų atsargas, įvairius dokumentus ir kitus vertingus daiktus, kurių jums tuojau nereikia. Įsigykite „pinigų diržą“ dokumentams ir pinigams, kuriuos jūs turite turėti su savimi keliaudamas.

3. Įsigykite stiprų, per petį nešiojamą, krepšį, kuriame galėtumėte nešioti brangius daiktus: foto aparatus, VCR, ar nešiojamus kompiuterius. Taip pat pasirūpinkite, kad tie daiktai būtų gerai apdrausti.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ („Safety first“, Ed Perkins 10/31/93)

Vertė ir spaudai paruošė **Alidona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė**

RAŠYTOJĄ NELE MAZALAITĘ PRISIMENANT

JONAS P. LENKTAITIS

Knygų leidėjo etika draudžia aptarti rašytojo kūrybą. Tačiau laikai keičiasi, priaugo daugybė knygų leidėjų, kurie tokios etikos nėra girdėję. Todėl pasinaudodamas ta tuštuma, imuos atsakomybės pasidalinti su skaitytojais savo nuomone apie Nelę Mazalaitę kūrybą, žvelgdamas į ją iš leidėjo taško.

Su Nele teko susitikti Kaune įvairiuose kultūrinuose rateliuose, literatūrinėse bendrijose ar atskirose grupėse. Ji tuo metu laikėsi reikšmingą, rašydama periodiniuose leidiniuose. Neseniai išleista jos pirmoji knyga „Pajūrio moterys“ buvo jau skaitytojų rankose. Buvo jau įsitvirtinusi lietuvių rašytojų eilėse, kuriose tuo metu pirmavo vyrai, tad, kaip priimta sakyti, „buvo pagirta tarp vyrų“. To laikotarpio moterų rašytojos pasukdavo turimus rašytojos gabumus į dekingesnę vaikų literatūros sritį. Nelė buvo viena iš nedaugelio, pasilikusi prozos kūrėjų eilėse. Ji priklausė tai lietuvių rašytojų grupei, kurie nesistūdijavo literatūros mokslų aukštosiose mokyklose. Rašydama ji laikėsi toliau nuo literatūros teorijos ir lietuvių kalbos sintaksės taisyklių, o rašė, kaip jai tuo metu jausmai ir mintys diktavo. Mūsų literatūros istorija yra gausi tokiomis rašytojomis. Jų poezija, proza ir kiti raštai yra nuolatos analizuojami, kaskart randant naujų minčių ir sąvokų, į kurias anksčiau nebuvo atkreipta dėmesio.

Jiems saviškai reiškiant mintis ir jomis dalijantis su skaitytojais, formavosi ir brendė lietuviškosios literatūros sąvoka bei jos pagrindai. Visus juos jungė lietuviškosios tradicijos, patirtos valstiečio ar baudžiauninko troboje. Be jų būtų skurdi mūsų literatūros istorija.

Nelė pradėjo rašyti, Lietuvos Nepriklausomybės medžio pumpurams jau išsprogus. Ji brendė to laikotarpio sąlygose ir aplinkybėse, įsisąmonindama visa, kas jaunam lietuviui kūrėjui buvo reikalinga laisvai vystytis ir tobulėti. Savo kūryboje ji gvildeno ir puoselėjo lietuvių būdo savybes, paliesdama istorijos fragmentus, tautines bei religines temas, šeimos klausimus, nepraleisdama net lietuvių senosios tikybės tradicijų. Tarnaudama Vidaus reikalų ministerijoje, stebėjo tuolaikinius valstybės vairavimo ir administravimo sunkumus, pasisekimus ir trūkumus. Visa tai ji panaudojo savo kūrybai plėsti ir tobulinti.

Rašė romanus, apsakas, legendas ir poeziją, visur sukurdamas personažus, padėtis ar aplinkybes. Buvo akylai įvykių stebėtoja. Eidama keliais ar takais, pastebėdama kryželius, smūkelius ar rūpintojėlius, vaizdžiai aprašydavo ir kūrybinės vaizduotės pagalba paversdavo gyvais individualiais. Aprašydama miestelio bažnyčios altorių, kurį puošia balto marmuro plokštelėje iškaltas lelijos žiedas, ji sugeba perduoti skaitytojui ne tik vaizdinį grožį, bet taip pat nuteikti ir jausmus tuo vaizdu malonėtis. Ta tema kalbėdamas, vienas jos kolega rašytojas yra pasakęs: „dangaus šventieji ir peklos velniai virsta priimtinomis asmenybėmis“.

Religiniose klausimuose N. Mazalaitė neapsiribojo vien tik krikščionybe, bet grįžta atgal ir pagoniškosios Lietuvos tikėjimą, išryškindama lietuvių būdą ir suriša su dabartinėmis tautinėmis tradicijomis, nuveddama skaitytoją vaizduotę į numatytą tašką. Svarstydama šeimos reikalus, ji atsiremia į religinius dogmas ir tautinius papročius, pridudama tam klausimui stip-

rių pagrindų šeimos tradicijoms išlaikyti. Jos legendos yra itin kinantios, aprašymai gyvi, nepaisant jose jaučiamos biblinio rašymo įtakos. Pradžioje Nelės moterys atrodė gan dirbtinės, nenatūralios, vis žiūrinčios į ateitį. Po pusšimčio metų į jas antrą kartą pažvelgus, jos yra tvirtos, normalios, o vietomis net atsilikusios nuo dabartinio gyvenimo naujenybių. Apsakose kalba yra žodinga, žodžiai tinkamai parinkti įvykiams nusakyti.

Istorija Nelei buvo ypač artima. Jos gimtinė Darbėnai, Kre-

tingos apskrityje, nuo neatmenamų laikų buvo svetimųjų valstybių karo žygio kelyje. Per Darbėnus jau 1202 metais Danų karalius Valdemaras II keliavo užimti Maskvą. To paties tikslo siekdam, 1236 metais kalavijuočiai, nusiaubę dalį Žemaitijos, lietuvių buvo sulaukyti ir nugalėti prie Šiaulių. 1620 metais švedų karalius Karolis XII, pasiryžęs paimti ne tik Maskvą, Suomiją, o vėliau Lietuvą ir Lenkiją, kuriam laikui įsitvirtinęs Estijoje, per trisdešimt metų su trumpomis pertraukomis žygiavo per Darbėnus į Estiją, kad ten papildytų esančią igulą. Tų žygių metu į Pabaltijį ir prūsus atnešė baisiojo maro epidemiją, kuri iš dalies išnaikino Prūsijos gyventojus.

Nelė Mazalaitė savo stiliaus nesukūrė. Taip kalbėjo jos kolegos rašytojai, literatūros žinovai. Tiksliau būtų pasakyti, kad ji tiksliai nesilaikė nustatytų reikalavimų savitam stiliui sukurti. Jos pažiūra į tai galima išreikšti vienu sakiniu: rašoma taip, o aš rašysiu kitaip. Nelė pasiliko ištikima jos pačios sukurto rašymo formai, išsireikšdama mistine prasme, romantiškai nudažytais žodžiais, iš kurių sudaryti sakiniai maloniomis bangomis liejasi į skaitytoją. Ji visiems jos vyresniems ir jaunesniems kolegoms liks šviesiu atminimu. Literatūros istorikai ir kritikai turės jos kūrybą ateityje vertinti iš naujų stebėjimo taškų.

DRAUGAS, penktadienis, 1993 m. gruodžio mėn. 31 d. 7

A.†A. SOFIJA DIAMENTIENĖ

Gyveno Athens, Ohio.
Mirė 1993 m. gruodžio 16 d., sulaukus 83 metų.
Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Joniškio mieste.
Amerikoje išgyveno 44 m.
Nuliūdę liko dvi dukros: Dana ir Jonas Butkai, Irena ir Algis Mickūnai su šeimomis; sūnus Juozas ir žmona Dell su šeima.
Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Sofiją savo maldose.
Nuliūdę dukros ir sūnus su šeimomis.

A.†A. OLGA JAUNIŠKIENĖ

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1993 m. gruodžio 12 dieną netikėtai mirė Olga Pauliukaitytė-Jauniškienė, sulaukusi 62 metų amžiaus ir paskutiniu laiku gyvenusi Dover, Massachusetts.

Liūdinti seima ir gimines

A.†A. v.s. fil. APOLONIJAI ŠENBERGIENĖI iškeliauvus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame visą ŠEIMĄ.

Skaitybės draugai dalinasi jų liūdesiu.

LSS Vyriausia Skautininkė
v.s. Birutė Banaitienė ir
Seserija

A.†A. JULIA CIBULSKI

Gyveno Hot Springs, Arkansas. Anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė 1993 m. gruodžio 29 d., sulaukus 87 metų.
Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: vyras Alfonsas; duktė Patricia, vyras Edmundas Appleby, gyv. Greensburg, PA; marta LaVerne Ciekutis, gyv. Bellwood, IL ir keturi anūkai: Elizabeth ir Raymond Appleby gyv. Pittsburghe ir Mark Ciekutis ir Darlene Foy, gyv. Chicagos apylinkėje, bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo žmona a.a. Juliaus Ciekutis ir motina a.a. dr. Juliaus Ciekutis.

Velionė pašarvota pirmadienį, sausio 3 d. nuo 7 iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy (7600 W.), Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 4 d., 11:00 val. ryto Tautinėse Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras ir duktė.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons Palos Funeral Home. Tel. 708-974-4410.

Mylimam sūnui ir broliui

A.†A. ARUI RIMAVIČIUI

netikėtai mirus, tėvams IRENAI ir ANTANUI, seserims EGLEI GARSINIENEI ir jos šeimai, MIRGAI ir visiems giminiams reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Birutė ir Julius Lintakai
Rasa ir Jim Conklin
Audra ir Aras Lintakai

Brangiam sūnui

A.†A. ARUI RIMAVIČIUI

žuvus, pritrenkti tragedijos, kuri ištiko Arą pačioj jaunystėj, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo tėveliams IRENAI ir ANTANUI RIMAVIČIAMS, sesutėms MIRGAI, EGLEI ir jos šeimai, močiutei, tetai KUNIGUNDAI ir jos vyriui VITALIUI, jų dukrai TINAI ir sūnui MICHAEL, tetai SOFIJAI ir vyriui ADOLFUI JELIONIAM. Pergyvename ir liūdime drauge su jumis.

Ilona ir Petras Dapkai
Rita Dapkutė

Viešpaties valios šviesos su šypsniu išgyvenusiai ilgų metų fizines ir dvasines kančias

A.†A. Dantų gyd. ALBINAI BUTVILIENĖI

atsiskyrus iš šio pasaulio, jos vyrą JONĄ, dukteris EGLE, MARIJĄ ir jos šeimą, sūnų JONĄ ir jo šeimą, visus jos širdžiai brangius anūkus ir sesers vaikus, brolio JUOZO šeimą ir visus artimuosius, širdingai užjaučiame. Tegul Aukščiausias stiprina jus atsisakymo dienos.

Lietuvių Dantų Gydytojų sąjunga
Chicagoje

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

Prancūzijoje mirusio skulptoriaus Antano Mončio pelenus urnoje sūnus Kristupas nuleidžia į duobę Grušlaukės, Kretingos apskr. kapinėse. Laidotuvės įvyko š.m. rugsėjo 18 d.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šiandien, gruodžio 31 d., išleidžiamas paskutinis šių metų „Draugo“ numeris. Iš viso 1993 metais išleistas 252 dienraščio laidos, tad skaitytoji (JAV) vienas laikraščio numeris kainavo 31.75 c. Kanados lietuviams vienas „Draugo“ numeris kainavo 0.3572 c., kadangi jų prenumerata šiais metais buvo 90 dol.

Malonu pasidžiaugti, jog šiemet „Draugo“ administracija gauna daug laišku, kuriuose dėkojama už gražias kalėdines korteles ir puikiai išleistą 1994 metų kalendorių. Daugelis skaitytojų už tai atsiuntė ir savo auką laikraščio paramai. Esame visiems didžiai dėkingi ir visiems linkime laimingų bei sveikų 1994 metų!

Čikagos miestas š.m. gruodžio 21 d. surengė kalėdinį pobūvį Patariamąjį komitetą nariams (Community Development Advisory Committee). Iškilmingo pobūvio metu komiteto nariams buvo padėkota už jų darbą ir išteiktą padėkos žymenys. Iš lietuvių tame pobūvyje dalyvavo komiteto narė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm., Birutė Jasaitienė.

„Draugo“ kalendorius Čikagoje gaunamas dviejose vietose: Brighton Parke krautuvėje — 46-ta ir Fairfield gatvių kampe; Marquette Parke — Taiman Delicatessen parduotuvėje, 69-ta ir Talman gatvių kampe. Vieno kalendoriaus kaina — 3.50 dol. Kalendorius yra populiarus ir turime į krautuves nuolat pristatyti papildomų, kad patenkintume visus norinčius.

Dail. Pranas Lapė sukūrė „Draugui“ meniską sveikinimo kortelę, kurią visi skaitytoji gavo voko su kitomis švenčių sveikinimo kortelėmis. Esame dailininkui nuoširdžiai dėkingi už gražią dovaną, kuria pasinaudojo ir mūsų skaitytojai, siųsdami artimiesiems kalėdinius sveikinimus.

Bronius Gurėnas, Hayward, Wi, atsilgindamas už 1994 metų prenumeratą, kartu dienraščio išlaikymui dar atsiuntė ir šimto dolerių auką. Dėkojame.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, Kalėdų švenčių proga atsiuntė „Draugo“ laikraščio išlaidų sumažinimui 100 dol. Ekselencijai nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Darytė Siliūnaitė su draugu.

x Bendros Lietuvos — Didž. Britanijos imonės BALTIC CLIPPER LTD finansų skyriui reikalinga trys darbininkai: izdininko-ės, kompiuterio spec. ir vyr. buhalterio-ės. Kviečiame kreiptis į V. Skruodį, A. Paliulį Kaune tel. 3707-22-8656 arba 3707-201-296 — FAX 3707-223471.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p. 5-30 v.v., ketv. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71st Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparata, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių laidas ateities kartoms.
Čekius rašyti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos mokiniai, padengę kūčių stalą, gieda kalėdines giesmes LB Lemonto apylinkėse suruoštoje kūčiose gruodžio 17 d. PLC.

Nuotr. B. Kronienės

Pradedant ateinančių metų pirmąją savaitę, JAV gyventojams bus siuntinėjami pajamų mokesčių blankai, kuriuos reikia užpildyti ir grąžinti Internal Revenue Service (IRS) įstaigoms iki balandžio vidurio. Kai kuriais atvejais blankų užpildymas yra komplikotas ir žmonės patys to atlikti negali. Šia proga pasinaudoja ne tik įstaigos, bet ir pavieniai asmenys, siūlydami savo paslaugas ir pagalbą. IRS perspėja žmones, kad ir čia reikia atsargumo. Kiekvienas, kuris skelbiasi esąs mokesčių žinovas ir žada sutaupti didelę sumą pinigų, jeigu jam bus leista užpildyti mokesčių blankus, nebūtinai yra patikimas. Patarima niekad nepasirašyti po pusiau užbaigtu arba net tuščiu (kad sutauptytų laiko...) blanku; netikėti pažadai, kad gausite atgal labai daug pinigų; patikrinti, ar užpildytojas išrašė datą, tapatybę įrodantį numerį ir pasirašė; būtinai gauti užpildyto dokumento kopiją. Informaciją, kaip pasirinkti tinkamą pajamų mokesčių patarėją, teikia IRS įstaiga tel. 1-800-829-4477 (prašyti juos tel. nr. 461).

x „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui padėti našlaičiams Lietuvoje, ir tapti našlaičių globėjais aukoja: Mary J. Gallagher iš Sun City, AZ — \$150; Detroito LB apylinkė per Valentiją Rauckinienę — \$300; Aleksandra Glylenė iš Olympia, WA — \$150; Bernice A. Peters iš Cave Creek, AZ — \$300; Juozas ir Barbara Plikačiai iš Arlington Heights, IL — \$150; Lietuvos našlaičių globos būrelis „Saulutė“ — \$300; Kazys ir Filomena Černiai, Chicago, IL — \$150; Antanas ir Diana Kizlauskai, Hickory Hills, IL — \$150; Barbara Morkūnas, Oak Lawn, IL — \$300; Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL — \$150; Petras ir Ariana Kumpiai, Miami, FL — \$150; Leonas ir Petronėlė Krajauskai, St. Petersburg, FL — \$150; Rima ir Linas Sidriai, Palos Hills, IL — \$150; Dr. Janina Jakševičienė, Oak Lawn, IL — \$150; Rūta ir Paulius Kiliai, Palos Heights, IL — \$150; Antanas Valaitis, Eastlake, OH — \$150; Lydia ir Julius Ringai, Palos Heights, IL — \$120; Chicago Lithuanian Womens Club — \$150. „Lietuvos Našlaičių Globos Komitetas“ Lietuvos našlaičių — vaikų vardu dėkoja visiems geriems ir dosniems globėjams-aukotojams. Lietuvoje globa našlaičiams yra prižiūrima ir skirstoma Gražinos Landsbergienės komiteto „Lietuvos Našlaičių Globos Komitetas“ (Lithuanian Human Services) 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. Pirminė dr. A. Prunskienė tel. 708-248-5505.

KUČIOS LEMONTE

Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkė gruodžio 17 Pasaulio lietuvių centre suruošė bendrą Kučias. Prie Dalios Slepienės gražiai papuoštų stalų sėdosi šeimos, draugai, bičiuliai. Sudarėme vieną didelę lietuvišką šeimą. Kučių vakariene pradėjo LB Lemonto apylinkės pirmininkas Gediminas Kazėnas. Pasveikines vakarienes dalyvius, pasidžiaugė, kad mūsų lietuviška šeima kasmet gausėja. Programai vadovauti pakvietė Maironio liuanistinės mokyklos mokytojus: Astą Kazlauskaitę ir Saulių Palionį. Programą pradėjo žvakučių uždegimu. Ant atskiro stalo buvo padėta žvakidė su šešiomis baltomis žvakėmis. Prie to stalo taip pat buvo palikta viena tuščia kėdė, prisiminti tuos, kurių jau nėra mūsų tarpe. Prisiminimo žvakutę uždegė Viktorija Trakytė. Už lietuvių Lietuvoje ir išėjimoje — Jonas Daunoravičius. Už Misijos ir Pasaulio lietuvių centro narius — Marija Domanskytė, už LB Lemonto apylinkės narius — Inga Janušaitė. Už nepriklausomą Lietuvą žvakutę uždegė Justinas Riškus, už Maironio liuanistinės mokyklą ir Montessori „Žiburėlio“ mokinius — Daina Ringutė. Grupė Maironio liuanistinės mokyklos mokinių parodė, kaip reikia padengti kūčių stalą, ir prie jo pagiedojo keletą kalėdinių giesmių.

Kunigas Algirdas Paliokas, SJ, laimino Kučių dalyvius, laimino paruoštus valgius. Dalindamiesi kalėdaisiais, linkėjome vieni kitiems linksmų švenčių, sveikatos. Pasikeitė linkėjimais, pradėjome vakariene. Kučių vakarienes paruošimu rūpinosi Aldona Šoliūnienė. Šeiminkės nepagalėjo laiko, darbo ir pagamino įvairių, skanių, tradicinių valgių. Po vakarienes giesmėms vadovavo Rasa Poskočimienė. Į giedojimą įsijungė visi dalyviai. Pamišę savo asmeniškum, kasdieninius rūpesčius, įsijungėme į bendrą šventišką nuotaiką. Pajutomė, kad esame vienos tautos vaikai, kad Nemuno vingyje mūsų visų tėvynė. Kaip gera tą šventą vakarą būti kartu. Ir taip nejuokiamis perduodame savo tautos tradicijas jaunėsi mūsų kartai. Visi, vyresni ir jaunesni, kalbame ta pačia kalba, ir tas lietuviškas tiltas sujungia mus visus. Pralaidę keletą valandų šventiškoje nuotaikoje, pamazų judėjome namų link.

Bronė Nainienė

SOCIALINĖS TARYBOS LABDAROS VAKARAS

Socialinė taryba per visus metus reikalingiems jos paslaugų pagal savo išgales patarnauja ir padeda. O įvairių paslaugų reikalingų visą laiką tik daugėja. Artėjant Kalėdų šventėms, pagal Amerikoje išgalėjusius papročius, kuomet visi rengia pokylius savo darbuotojams ir draugams, tada ir Socialinė taryba duris plačiai atidarė savo draugams. Labdaros vakaras įvyko gruodžio 11 d. Seklyčioje. Tokiu atveju jos patalpos yra aiškiai per mažos, ypač ta vieta, kur baras, vikriai ir sumaniai visų gerų darbų rėmėjo Antano Valavičiaus aptarnaujamus.

LB Lemonto apylinkės pirm. Gediminas Kazėnas Kučių vakarienes metu Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Nuotr. B. Kronienės

Prie jo susitinka draugai ir seni pažįstami, tad vyksta kalbos ir sklinda juokas. Labdaros vakaras jau tampa tradiciniu, prieššventiniu renginiu, į kurį atsilankyti geras tonas reikalauja. Tad ir susirinko didelis skaicius Lietuvių fondo vadovybės žmonių, Lietuvių bendruomenės ir kitų organizacijų darbuotojų.

Prie baro pasivašinus, pasišnekėjus ir pasaulio tvarkymo reikalus išsprendus, visi buvo kviečiami į menę užimti vietas prie stalų. Nespėjus su prie stalo sėdintiems tinkamai šnekos užmegzti, prie pulsto prieina Birutė Jasaitienė, Socialinės tarybos pirm. ir šio renginio vyriausia šeimininkė. Ji, atidarydama šią vakariene, pasveikino visus Socialinei tarybai dirbančius, talkininkaujantiuos, jos darbus remiančius ir į šį renginį atsilankiusius. Šios įstaigos nebūtų, jeigu nebūtų jos pagalbos reikalingų, o taip pat jos veiklą remiančių. Po jos kalbės Br. Nainys, PLB B-nės pir., bandė pakalbėti iš komiškos pusės, iškeldamas moterų veiklą. Jo žodžiais, dabar beveik visur veikloje yra moterys ir tik moterys. Jo žodžius bandė kiek atitaisyti Birutė Jasaitienė, kad yra ir vyrų dirbančių, veikloje dalyvaujančių.

Toliau kalbėjo St. Baras, Lietuvių fondo valdybos pirm., paminėjo, kad reikia fonda didinti, nes dabar reikės ir išievojai dėmesio daugiau skirti. Birutė Jasaitienė, paminėjusi, kad Socialinė taryba yra labai artimai susijusi su „Draugu“, tad pakvietė Danutę Bindokienę, vyr. „Draugo“ redaktore, tarti žodį. Ji prisipažino, kad visi turi savo „pet project“ o jos yra Lituanistinis švietimas, Socialinė taryba, Lietuvos vaikų viltis, Lietuvių fondas, Mercy Lift, ir visi jie „Drauge“ vieta randa.

Birutė Jasaitienė dar kartą visiems padėkojo, ypač pagrindinėms socialinių reikalų darbuotojoms: Elenai Sirutenei, kuri visą laiką ką nors išgalvoja, kad Seklyčio lankytojai neuobodžiautų, organizuoja trečiadienių popietes, o vasaros metu įvairias išvykas, Birutei Podienei, ant kurios petių ir guli tie visi „socialiniai patarnavimai“, Jūratei Budrienei, kuri rūpinasi „Vilties“ vaikais. Pasibaigus kalboms ir sveikinimams, kun. P. Daugintis sukalbėjo invokaciją, prašydamas palaimos visiems darbuotojams. Po oficialios dalies pradėjo ant stalų dėti įvairias gėrybes. Pasivašinus buvo trumpa meninė programa. Įvyko nenumatytas pasikeitimas, kadangi sol. Praurimė Ragienė susirgo ir negalėjo dalyvauti. Muz. Manigirdas Motekaitis elektroniniais vargonais atliko keletą muzikos kūrinių. Taip pat Algimantas Barniškis su savo paties muzikine palyda padainavo keletą dabartinių Lietuvos kompozitorių kūrinių. Reikia pažymėti, kad M. Motekaitis savo honorarą paaukojo socialiniams reikalams. Atrodė, kad susirinkusieji vakaru buvo patenkinti ir skirstėsi gerai nusiteikę.

J. Žygas

DAUNORŲ PALIKIMAS JAUNIMO CENTRUI

Jaunimo centro tarybos posėdis, pirmininkaujant tarybos pirmininkui V. Momkus, įvyko gruodžio 19 d., sekmadienį, Jaunimo centro patalpose. Praeito posėdžio protokolais buvo priimtas be pataisų. JC valdybos pirmininkei S. Endrijonienei sunkiai sergant ir gulint ligoninėje, buvo perskaitytas jos parašytas trumpas pranešimas apie šių metų valdybos veiklą, kuris buvo atidžiai visų išklaustas. Po to karštai paplota už jos turimą kantrybę, darbą ir pasiaukojimą Jaunimo centrui. Visi dalyviai rodė rūpestį jos rimta padėtimi.

J. Paronis, JC valdybos narys, trumpai apibūdino finansinę padėtį ir padarytus remontus. Tiksliai metinė apyskaita bus pateikta per metinį JC narių susirinkimą, įvykiantį 1994 m. vasario 27 d., sekmadienį, mažojoje JC salėje. Iš pranešimo paaiškėjo, kad stogo pakraštys ir siena, per kurią vanduo veržėsi į PL bibliotekos-archyvo patalpas, yra užtaisyta. Kontraktoriui už darbą buvo sumokėta daugiau kaip 17,000 dol. Nuoširdaus talkininko T. Miglino dėka, buvo pertvarkytas elektros pagerinimas ir dabar sutalpoma 50% elektros energijos. Pajamos už didžiąją salę per 1993 metus sumažėjo per pusę, nes nėra pakankamai renginių. Jaunimo centras gavo a.a. Janinos ir Juozo Daunorų 24,000 dol. palikimą. Daunorai buvo nuoširdūs rėmėjai ir nuolatiniai JC talkininkai. JC narių mokesčiai ir visų lietuvių geros valios aukos stiprina ir išlaiko JC pamatus, kuris daug metų tarnavo jaunimui, įvairiom lietuviškom organizacijoms, kur ir dabar tiems tikslams naudojamas.

Posėdyje dalyvavo Tarybos pirm. V. Momkus, nariai: kun. J. Vaišnys, SJ, St. Dziugas, V. Jautokas, Alg. Čepėnas, A. Lauraitis, J. Masilionis, A. Pauzuolis, J. Tamulaitis, St. Žilvičius ir J. Paronis — JC valdybos narys. Posėdyje nedalyvavo dr. P. Kisieliūsis ir Kostas Dočkus.

Metiniame JC narių susirinkime bus renkami keturi nauji Tarybos nariai, nes bus pasibaigusios kai kurių kadencijos.

Jolanta Salytė.

BAIGĖ MOKSLUS

Jolanta Salytė, inž. Albino ir Dalios Salių iš Čikagos dukra, baigė studijas Illinois universitete Urbanoje, įsigydamą bakalaurą laipsnį iš biochemijos. Šiuo metu Jolanta jau dirba Kraft bendrovės laboratorijoje. Ji yra baigusi pradžios ir aukštesniąją Kristijono Doneičio liuanistinę mokyklą Čikagoje bei Queen of Peace gimnaziją su pasizymėjimu moksle. Jolantos pasiekimais džiaugiasi tėveliai, brolis Algis, močiutė Vanda Paapekienė, gyvenanti Lenkijoje, ir kiti giminės.

I.T.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Virš 20 metų praktikos
civilinėse ir kriminalinėse bylose

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą